

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНА
ВРЊАЧКА БАЊА

Број: 000244911 2026 08083 004 007 240 011
Датум: 09.02.2026 .год.
Врњачка Бања, Крушевачка 17А
036/601-254

ОПШТИНСКА УПРАВА
Одељење за привреду и
друштвене делатности

ОПШТИНСКО ВЕЋЕ ОПШТИНЕ ВРЊАЧКА БАЊА

ПРЕДМЕТ: Допис

На основу чл. 55. Закона о водама („Сл. гласник РС“ бр. 30/2010, 93/2012,101/2016, 95/2018 и 95/2018 др.закон), предлаже се Општинском већу општине Врњачка Бања да Нацрт Оперативног плана за одбрану од поплава на територији општине Врњачка Бања за воде II реда за 2026. годину уврсти у дневни ред на наредној седници Скупштине општине Врњачка Бања на којој ће се донети Одлука о усвајању истог.

Надлежном водопривредном предузећу - ЈВП “Србијаводе” Београд, ВПЦ “Морава” Ниш, РЈ “Западна Морава” из Чачка достављен је Нацрт Оперативног плана за одбрану од поплава на територији општине Врњачка Бања за воде II реда за 2026. годину, дана 30.01.2026. године бр. 000244911 2026 08083 004 007 240 011, у циљу прибављања мишљења у складу са чл. 55. став 5 Закона о водама („Сл. гласник РС“ бр. 30/2010, 93/2012,101/2016, 95/2018 и 95/2018 др.закон).

Овим планом обухваћене су мере и радови на неуређеним водотоковима II реда. Реч је о речним токовима који су ван система редовне одбране од поплава које спроводи Јавно водопривредно предузеће “Србијаводе”, а у надлежности су општине Врњачка Бања.

Оперативни план је израђен на основу садржаја утврђеног чланом 55. став 6 Закона о водама и Наредбом о утврђивању оперативног плана за одбрану од поплава за 2025. годину (“Сл. гласник РС”, бр. 117/2025).

Предлажемо да надлежни орган усвоји Нацрт Оперативног плана за одбрану од поплава на територији општине Врњачка Бања за воде II реда за 2026. годину у предложеном тексту уз обавезу примене након добијања позитивног мишљења од стране ЈВП “Србијаводе” Београд, ВПЦ “Морава” Ниш, на наведени Нацрт Оперативног плана.

У прилогу дописа достављамо вам:

1. Нацрт Оперативног плана за одбрану од поплава на територији општине Врњачка Бања за воде II реда за 2026.годину.
2. Нацрт Одлуке о усвајању Оперативног плана за одбрану од поплава на територији општине Врњачка Бања за воде II реда за 2026.годину.

Обрађивач:
Милица Ђорђевић

За-НАЧЕЛНИК ОДЕЉЕЊА

По овлашћењу начелника

Општинске управе бр. 000281446 2026

од 26.01.2026. године

Гордана Радичевић

НАЦРТ ОДЛУКЕ

Скупштина општине Врњачка Бања, на основу члана 55. Закона о водама („Сл. гласник РС“ бр. 30/2010, 93/2012 и 101/2016, 95/2018 и 95/2018 др.закон), члана 20. Закона о локалној самоуправи („Сл. гласник РС“ број 129/2007, 83/2014 – др закон, 101/2016 – др закон и 47/2018 и 111/2021-др.закон.) и члана 40. Став 1. тачка 35. Статута општине Врњачка Бања, („Сл.лист општине Врњачка Бања“, бр.1/2021- пречишћен текст, 4/2021-исп., 14/2023- доп., и 21/25), на седници одржаној дана _____ 2026. године, донела је

О Д Л У К У

о усвајању Оперативног плана за одбрану од поплава на територији општине Врњачка Бања за воде II реда за 2026. годину

Члан 1

Усваја се Оперативни план за одбрану од поплава на територији општине Врњачка Бања за воде II реда за 2026. годину.

Члан 2

О спровођењу ове Одлуке стараће се организационе јединице Општинске управе надлежне за послове пољопривреде, водопривреде и финансија.

Члан 3

Ова одлука ступа на снагу даном добијања позитивног мишљења ЈВП “Србијаводе” Београд, ВПЦ “Морава” Ниш, и објављује се у “Службеном листу општине Врњачка Бања”.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ВРЊАЧКА БАЊА
Број: 000244911 2026 од _____ 2026. године

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Радовић Иван

Образложење

Правни основ за доношење Одлуке о усвајању Оперативног плана за одбрану од поплава на територији општине Врњачка Бања за воде II реда за 2026. годину (у даљем тексту: Одлука) садржан је у члану 55. став 5. Закона о водама („Сл. гласник РС“ бр. 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 и 95/2018 др.закон), којим је прописано да Оперативни план за воде II реда доноси надлежни орган јединице локалне самоуправе уз прибављено мишљење јавног водопривредног предузећа, члану 20. Закона о локалној самоуправи („Сл. гласник РС“ број 129/2007, 83/2014 – др закон, 101/2016 – др закон и 47/2018) и чл. 40. тачка 35. Статута општине Врњачка Бања, („Сл.лист општине Врњачка Бања“, бр. 4/2021-исп., 14/2023- доп., и 21/25).

Разлог за доношење ове одлуке је усвајање Оперативног плана за одбрану од поплава за 2026. годину, општине Врњачка Бања, у складу са Законом о водама.

Предлог да надлежни орган усвоји Нацрт Оперативног плана за одбрану од поплава на територији општине Врњачка Бања за воде II реда за 2026. годину у предложеном тексту уз обавезу примене након добијања позитивног мишљења од стране ЈВП “Србијаводе” Београд, ВПЦ “Морава” Ниш, дат је из разлога оперативности и обавезе сачињавања Програма мера и активности на заштити од поплава у 2026. години на водама II реда.

За реализацију ове Одлуке планирана су средства у буџету општине Врњачка Бања за 2026. годину.

ОДЕЉЕЊЕ ЗА ПРИВРЕДУ И ДРУШТВЕНЕ ДЕЛАТНОСТИ

Број: 000244911 2026 од _09.02.2026. године

Обрађивач:

Милица Ђорђевић

За-НАЧЕЛНИКА ОДЕЉЕЊА

По овлашћењу начелника
Општинске управе бр. 000281446 2026
од 26.01.2026. године

Гордана Радичевић

“Србијаводе” д.о.о. Београд
Водопривредни центар “Морава” Ниш
РЈ “Западна Морава” Чачак
број: 1284/25.02.
Датум: 25.02. 2026 год.

Н И Ш

ИП(58-1284/02.02.2026 год.)

Предузеће „Србијаводе“ д.о.о. Београд, Водопривредни центар „Морава“ Ниш, решавајући по захтеву бр. 000244911 2026 08083 004 007 240 011 од 30.01.2026 год., Општинске управе Општине Врњачка Бања, ул. Крушевачка 17, 36210 Врњачка Бања, а на основу чл. 55 став 5. Закона о водама („Сл.гласник РС“, бр. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18 - др. закон) издаје следеће:

М И Ш Љ Е Њ Е

у поступку доношења

**Оперативног плана за одбрану од поплава на територији
општине Врњачка Бања за воде II реда, за 2026 годину**

1. Општи подаци:

1.1. Назив документа:

Оперативни план за одбрану од поплава на територији општине Врњачка Бања за воде II реда за 2026 годину (у даљем тексту Оперативни план за воде II реда, Локални оперативни план - ЛОП).

1.2. Административни подаци:

- град/општина:	Врњачка Бања,
- управни округ:	Рашки,
- водно подручје:	Морава,
- водна јединица:	„ЗАПАДНА МОРАВА – ЧАЧАК”.

1.3. Донети Оперативни планови за воде II реда у претходном периоду:

Општина Врњачка Бања је донела Оперативне планове за воде II реда, у континуитету, по претходно прибављеним Мишљењима „Србијаводе“ д.о.о. Београд, Водопривредни центар „Морава“ Ниш, и то:

- за 2015 годину, под бр. 07-1522/2 од 20.04.2015 године,
- за 2016 годину, под бр. 07-1393/2 од 07.04.2016 године,
- за 2017 годину, под бр. 07-1094/2 од 13.04.2017 године,
- за 2018 годину, под бр. 2975/1 од 03.05.2018 године,
- за 2019 годину, под бр. 2309/1 од 02.04.2019 године,
- за 2020 годину, под бр. 539/1 од 07.04.2020 године,
- за 2021 годину, под бр. 974/1 од 03.02.2021 године,
- за 2022 годину, под бр. 1141 од 26.02.2022 године,
- за 2023 годину, под бр. 1668/2 од 14.02.2023 године,
- за 2024 годину, под бр. 1473 од 31.01.2024 године,
- за 2025 годину, под бр. 1016/1 од 27.02.2025 године.

2. Основ за издавање Мишљења „Србијаводе“ д.о.о. Београд:

Законом о водама (члан 55.) прописано је:

- да Оперативни план за воде II реда доноси надлежни орган јединице локалне самоуправе у складу са Општим и Оперативним планом за воде I реда, за период од једне године, најкасније 30 дана од дана доношења Оперативног плана за воде I реда, на основу претходно прибављеног мишљења јавног водопривредног предузећа;
- да Оперативни план за одбрану од поплава за воде I реда, припрема јавно водопривредно предузеће, у складу са Општим планом, а доноси Министарство, најкасније до 31. децембра текуће године, за наредну годину.

Уредбом Владе РС („Сл.гласник РС“ бр.70/2025), утврђен је Општи план за одбрану од поплава за период од 2025 до 2031 године (у даљем тексту: Општи план).

Наредбом Министра пољопривреде, шумарства и водопривреде („Сл.гласник РС“ бр. 117/2025 од 24.12.2025 год.), утврђен је *Оперативни план за одбрану од поплава за 2026. годину* (у даљем тексту: Оперативни план за воде I реда).

3. Поступак усвајања и обавеза достављања Оперативног плана за воде II реда надлежним субјектима:

Након прибављања Мишљења „Србијаводе“ д.о.о. Београд на нацрт Оперативног плана за воде II реда, и усвајања коначне верзије, надлежни орган Општине Врњачка Бања, доставља план органу државне управе надлежном за ванредне ситуације и „Србијаводе“ д.о.о. Београд ВПЦ „Морава“ Ниш (у складу са чланом 55. став 9. Закона о водама).

4. Критеријум за издавање мишљења у поступку усвајања Оперативног плана за воде II реда и усаглашени предлог садржаја ЛОП-а:

Мишљењем ЈВП на Оперативни план за воде II реда оцењује се:

1. усклађеност са Оперативним планом за воде I реда;
2. усклађеност достављеног ЛОП-а са прописаним садржајем (ЗОВ, Општи план);
3. приказ штићених подручја и стања заштитних објеката на водама II реда;
4. приказ нештићених поплавних подручја и стања водотокова без изграђених заштитних објеката у надлежности локалне самоуправе (воде II реда);
5. приказ критеријума за проглашење и укидање одбране од поплава;
6. процена угрожености штићених/нештићених поплавних подручја;
7. приказ планираних активности, мера и радова;
8. податке о именованим овлашћеним руководећим лицима и другим лицима/учесницима у одбрани од поплава;
9. приказ подела дужности и одговорности предузећа и других субјеката који учествују у организацији и спровођењу одбране од поплава;
10. приказ обавеза надлежних субјеката у свим фазама одбране од поплава;
11. приказ расположивих средстава за спровођење активности, мера и радова за смањење ризика од поплава;
12. план обезбеђења финансијских средстава за спровођење ЛОП-а за воде II реда; и
13. графичка документација уз достављени ЛОП.

ЛОП мора садржати следеће обавезне наслове на првим странама документа:

I. ИЗВОД ИЗ РЕПУБЛИЧКОГ ОПЕРАТИВНОГ ПЛАНА

- I.1. Системи за заштиту од поплава – заштитни објекти на водама I реда и водни објекти за одводњавање у јавној својини који се налазе на територији јединице локалне самоуправе, ...
- I.2. Правно лице надлежно за организовање и спровођење одбране од поплава, ..

- II. ШТИЋЕНА ПЛАВНА ПОДРУЧЈА
 - II.1. Заштитни објекти на територији јединице локалне самоуправе на водама II реда на којима се спроводи одбрана од поплава, ...
 - II.2. Локални водни објекти, ...
 - II.3. Критеријуми за проглашавање редовне и ванредне одбране од поплава
- III. НЕШТИЋЕНА ПЛАВНА ПОДРУЧЈА
 - III.1. Оперативне мере одбране од поплава, критеријуми за проглашење стања приправности и ванредне ситуације услед поплава, ...
- IV. ГРАФИЧКЕ ПРИЛОГЕ
- V. ОРГАНИЗОВАЊЕ ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА
- VI. ЕВИДЕНТИРАЊЕ ПОПЛАВНИХ ДОГАЂАЈА
- VII. ГОДИШЊИ ПРОГРАМ РАДОВА И ФИНАНСИРАЊЕ ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА

5. Анализа и оцена Оперативног плана за воде II реда за 2026 годину:

5.1. Усклађеност са Оперативним планом за одбрану од поплава за воде I реда:

На административном подручју општине Врњачке Бање не постоје заштитни водни објекти за заштиту од поплава на водама I реда (*Оперативни план за одбрану од поплава за 2025 годину - „Сл.гласник РС“ бр. 117/2025 од 24.12.2025 год.*).

На водама II реда постоје заштитни водни објекти за заштиту од поплава, и то на следећим водотоцима: Врњачка река, Липовачка река и Грачачка река.

Достављени Локални оперативни план за 2026 годину, сагласно одредбама Општег плана садржи извод из Оперативног плана за воде I реда, са приказом штићених подручја и заштитних објеката.

5.2. Садржај Оперативног плана за воде II реда:

Достављени Локални оперативни план за 2026 годину, делимично садржи обавезне наслове који су истакнути на првим странама документа.

Напомена:

Потребно је ускладити Оперативни план за воде II реда са Оперативним планом за воде I реда у погледу обавезних поглавља-наслова (приказ штићених подручја и стања заштитних објеката на водама II реда, приказ нештићених поплавних подручја и стања водотокова без изграђених заштитних објеката у надлежности локалне самоуправе (воде II реда) и сл.;

5.3. Приказ штићених подручја и стања постојећих заштитних објеката на водама II реда:

Достављеним ЛОП-ом делимично су обухваћени потребни подаци о штићеним подручјима и угроженом земљишту.

У достављеном ЛОП-у су препозната штићена подручја, са општим описом изведених регулационих радова.

Потребно је извршити анализу стања изградњених заштитних објеката на водама II реда, и извести закључке да ли је остварен потребан степен изграђености и да ли је остварен потребан степен заштите подручја у њиховој зони од појаве великих вода. ЛОП је потребно допунити и са новоизграђеним заштитним објектима на водама II реда.

5.4. Приказ нештићених поплавних подручја и стања водотокова без изграђених заштитних објеката у надлежности локалне самоуправе (воде II реда):

Достављеним ЛОП-ом обухваћен је приказ нештићених поплавних подручја са угроженим објектима, са приказом стања водотокова на деоницама без изграђених заштитних објеката на којима је већ забележена појава поплавног догађаја и плављења.

Дати подаци о актуелном стању ових водотокова, указују да се одржавањем делимично обезбеђује потребна пропусна моћ корита, и да је приобално подручје делимично заштићено уколико се изврши интервентно - превентивно обезбеђење пропусне моћи и обезбеди редовно одржавање.

5.5. Критеријуми за проглашење и укидање одбране од поплава:

Достављеним Локалним оперативним планом дати су критеријуми за проглашење одбране од поплава на водама II реда, у виду описа појаве поплавног таласа и карактеристичних метеоролошких услова.

5.6. Процена угрожености штићених / нештићених поплавних подручја (основа за планирање активности, мера и радова у свим фазама одбране од поплава):

Достављеним Локалним оперативним планом, је обухваћена:

1. Процена угрожености штићених подручја, са подацима о угроженим насељима и значајним добрима на поплавном подручју за различите сценарије појаве поплавних таласа и плављења:

Процена угрожености делимично је дата за подручја на деоницама водотокова са објектима за заштиту од вода – тзв. штићена подручја.

2. Процена угрожености нештићених поплавних подручја, са подацима о угроженим насељима и значајним добрима на поплавном подручју за различите сценарије појаве поплавних таласа и плављења:

Процена угрожености делимично је дата за нештићена подручја за водотоке бујичног карактера на територији општине Врњачка Бања, тј. дат је у виду описа проблема који постоје на карактеристичним профилима водотокова.

Приказ и процена угрожености штићених/нештићених поплавних подручја треба да садржи оквирно актуелно стање водотокова на територији Општине Врњачка Бања.

Потребно је у наредном периоду уз помоћ и сарадњу „Србијаводе“ д.о.о. Београд ВПЦ „Морава“ Ниш и одговорних лица из Оперативног плана за воде I реда, задужених за територију Ваше општине извршити горе наведене процене угрожености и могуће узроке плављења на деоницама са изграђеним заштитним водним објектима, као и процене угрожености и могуће узроке плављења на небраћеним деоницама, односно на деоницама на којима не постоје заштитни водни објекти.

5.7. Планиране активности, мере и радови – Годишњи програм радова

Достављеним ЛОП-ом је обухваћен приказ конкретних планираних активности, мера и радова, на основу којег надлежни орган локалне самоуправе, сагласно Општем плану, доноси годишњи програм мера и радова за смањење ризика од поплава.

Табела: Преглед планираних радова и одређених средстава за 2026 годину

Назив водотока	Насељено место	Предлог радова на уређењу	Дужина деонице на којој ће се изводити радови [km]	Процењена потребна финансијска средства (у динарима)	Рок извођења радова
Новоселска река (Ћелијска река)	КО Рсовци	Чишћење бујичне преграде Корисна висина 2,0м, ширине 8,5м (муљ и др.материјал око 170м ³)	Од км 1+370,00 до км 1+390,00	266,752,00	мај - октобар
Новоселска река (Гочка река)	КО Рсовци	Чишћење бујичне преграде Корисна висина 3,0м, ширина 8,0м (муљ и др.материјал око 240м ³)	Од км 1+400,00 до км 1+410,00	308,216.00	мај - октобар
Врњачка река	КО Врњачка Бања, КО Руђинци	Чишћење Врњачке реке у потесу ушће у Западну Мораву до Војвођанске улице (сечење избојака, сакупљање и избацивање ван корита са превозом до 5 км)	6	1,362,874.00	мај - октобар
Грбавски поток	КО Штулац	Мост Штулац са саобраћајницом	(10,5м x 6,5м) 0,01	12,585,756.00	мај - октобар
УКУПНО				14.523.598,00	

На територији општине Врњачка Бања у 2026 години биће изведени најнужнији редовни радови на превенцији и одржавању водотокова који угрожавају насељено место и објекте инфраструктуре (умањење ризика од катастрофа).

Приликом подношења ЛОП-а за наредну годину, у Оперативном плану доставити извештај о степену реализације планираних радова, као и извештај о постигнутим ефектима на заштити од штетног дејства вода извођењем поменутих радова.

Приликом извођења радова на:

- одржавању регулационих и заштитних водних објеката и пратећих уређаја на њима,
- извођењу санационих радова и хитних интервенција на заштитним и регулационим објектима, и
- и других послова у складу са Законом о водама („Сл.гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18 - др. закон).

Придржавати се члана 112. Закона о водама („Сл.гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18 - др. закон).

5.8. Подаци о именованим овлашћеним руководећим лицима и осталим лицима/учесницима у одбрани од поплава:

Достављеним Локалним оперативним планом именована су овлашћена лица са дефинисаним задужењима, овлашћењима и одговорностима у свим фазама одбране од поплава.

У достављеном Локалном оперативном плану, сагласно одредбама Општег плана:

- је одређено лице задужено за евидентирање поплавних догађаја на подручју локалне самоуправе.
- одређен је план комуникације учесника у одбрани од поплава у складу са Законом о водама и прописима којима се уређују ванредне ситуације.

5.9. Подела дужности и одговорности предузећа и других субјеката који учествују у организацији и спровођењу одбране од поплава:

Достављеним Локалним оперативним планом дефинисана је подела овлашћења лица са дефинисаним задужењима и одговорностима у свим фазама одбране од поплава.

5.10. Обавезе надлежних субјеката у свим фазама одбране од поплава:

Достављеним Локалним оперативним планом дефинисане су обавезе надлежних субјеката у спровођењу превентивних мера и радова у циљу припреме за одбрану од поплава, ван периода у којем се спроводи одбрана од поплава, као и обавезе у току спровођења одбране од поплава, као и обавезе за отклањање последица поплава.

5.11. Подаци о расположивим средствима за спровођење активности, мера и радова за смањење ризика од поплава:

Достављеним ЛОП-ом обухваћен је приказ ангажовања радне снаге, механизације, опреме и материјала за спровођење одбране од поплава и отклањање последица поплава.

ЛОП-ом су представљене локације складиштења расположивог материјала, опреме, механизације и других средстава, као и процедуре ефикасног допремања и коришћења у току одбране од поплава.

ЛОП-ом су обухваћени следећи подаци: списак главних носиоца у одбрани од поплава који поседују потребну механизацију, опрему и материјал за спровођење одбране од поплава и отклањање последица поплава, као и систем веза: радио, телефонска и/или мобилна мрежа.

5.12. План обезбеђења финансијских средстава за спровођење Оперативног плана за воде II реда:

Достављеним локалним оперативним планом дат је приказ планираних извора финансирања годишњег програма превентивних мера и радова у циљу припреме за одбрану од поплава, ван периода у којем се спроводи одбрана од поплава, за организацију и спровођење одбране од поплава, као и за отклањање последица поплава.

Одлуком о буџету општине Врњачка Бања за 2026 год. планирана су средства у износу од 7.400.000.00 дин. за смањење ризика од катастрофа и управљање ванредним ситуацијама.

5.13. Графичка документација уз Оперативни план за воде II реда:

Достављени локални оперативни план садржи следеће графичке прилоге:

- Штићено подручје Врњачке реке,
- Штићено подручје Липовачке реке,
- Штићено подручје Грачачке реке,

- Карта критичних места нештићених поплавних подручја општине Врњачка Бања, R = 1:25.000.

Приложена графичка документација делимично садржи потребне податке: приказе штићених подручја са заштитним објектима и нештићених поплавних подручја, приказе слабих места и критичних деоница, приказе угрожених насеља и остале податке неопходне за ефикасно доношење одлука и спровођење одбране од поплава.

6. Мишљење о Оперативном плану за воде II реда за подручје Општине Врњачка Бања за 2026 годину:

Имајући у виду оцене које су дате у тачки 5. овог мишљења на основу детаљних анализа делова Локалног оперативног плана, стручна служба „Србијаводе“ д.о.о. Београд ВПЦ „Морава“ Ниш, констатује следеће:

- 6.1. Достављени нацрт ЛОП-а за одбрану од поплава за воде II реда на територији општине Врњачка Бања за 2026 годину садржи довољан обим потребних података о стању објеката и водотокова у надлежности локалне самоуправе, података о успостављеном начину комуникације и координације активности овлашћених лица и субјеката задужених за припрему, организацију и спровођење мера и радова у свим фазама одбране од поплава, као и податке о расположивим средствима за одбрану од поплава.
- 6.2. Применом достављеног ЛОП-а, може се обезбедити ефикасно извршење превентивних мера и радова у циљу припреме за одбрану од поплава, организација и спровођење одбране од поплава, као и отклањање последица поплава.
- 6.3. Достављени нацрт ЛОП-а је урађен у складу са чл. 55 став 6. Закона о водама.
- 6.4. Надлежни орган општине Врњачка Бања може окончати поступак усвајања Локалног оперативног плана и започети планиране активности, мере и радове за смањење ризика од поплава на подручју за које је надлежно.

7. Обавезе надлежног органа општине Врњачка Бања за унапређење Оперативног плана за воде II реда:

Надлежни орган општине Врњачка Бања, дужан је да, сагласно Закону о водама и Општем плану, у 2026 години у припреми Оперативног плана за наредну годину, предузме потребне мере за унапређење Оперативног плана за одбрану од поплава за воде II реда на подручју на којем је надлежно, сагласно оценама датим у тачкама 5.2., 5.3., 5.4. и 5.13. овог Мишљења.

Доставити:

- Општина Врњачка Бања
Крушевачка 17, 36210 Врњачка Бања
- архиви ВПЦ „Морава“

Руководилац ВПЦ „Морава“ Ниш

 Драгана Симић, дипл. правник

ОПЕРАТИВНИ ПЛАН

ЗА ОДБРАНУ ОД ПОПЛАВА НА ТЕРИТОРИЈИ
ОПШТИНЕ ВРЊАЧКА БАЊА ЗА ВОДЕ II РЕДА
ЗА 2026. ГОДИНУ

САДРЖАЈ

УВОД.....	1
1. ИЗВОД ИЗ РЕПУБЛИЧКОГ ОПЕРАТИВНОГ ПЛАНА ЗА 2026. ГОДИНУ	3
1.1. НАЗИВ ПРАВНИХ ЛИЦА НАДЛЕЖНИХ ЗА ОРГАНИЗОВАЊЕ И СПРОВОЂЕЊЕ ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА НА ТЕРИТОРИЈИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ИМЕНА РУКОВОДИЛАЦА ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА И ДРУГИХ ОДГОВОРНИХ ЛИЦА	3
1.1.1. Координатори одбране од поплава и помоћници.....	3
1.1.2. Главни руководиоци одбране од поплава по водним подручјима и њихови заменици.....	3
1.1.3. Правно лице надлежно за организовање и спровођење одбране од поплава од спољних вода и нагомилавања леда, руководиоца одбране од поплава на водном подручју и његов заменик	4
1.1.4. Правно лице надлежно за организовање одбране од поплава, руководиоца одбране од поплава на мелиорационом подручју и његов заменик.....	4
1.1.5. Републичка организација надлежна за хидрометеоролошке послове	5
1.1.6. Друга правна лица задужена за спровођење одбране од поплава	5
1.1.7. Лица задужена за евидентирање података о поплавним догађајима на водама I реда и системима за одводњавање у јавној својини.....	6
1.2. ОПЕРАТИВНИ ПЛАН ЗА ОДБРАНУ ОД ПОПЛАВА ОД СПОЉНИХ И УНУТРАШЊИХ ВОДА И ЛЕДА.....	7
1.2.1. Водно подручје „МОРАВА“	8
1.2.2. Критеријуми за проглашење редовне и ванредне одбране од нагомилавања леда	9
1.2.3. Критеријуми и услови за проглашење редовне и ванредне одбране од поплава од унутрашњих вода.....	10
1.3. ПРЕГЛЕД ХИДРОЛОШКИХ И МЕТЕОРОЛОШКИХ СТАНИЦА И ПУНКТОВА ЗА ОСМАТРАЊЕ ЛЕДЕНИХ ПОЈАВА.....	11
2.0 ОПШТЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ПОДРУЧЈА	12
2.1. ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ	12
2.2. КЛИМА.....	12
2.3. ХИДРОЛОГИЈА	13
2.4. ГЕОМОРФОЛОШКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ СЛИВОВА И МОРФОЛОШКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ БУЈИЧНИХ ВОДОТОКОВА	13
3. ПРОЦЕНА УГРОЖЕНОСТИ	15
3.1. Оцена ризика од поплава – сценаријо поплава	16
3.2. Предлог активности за смањење штета од бујичних поплава за подручје општине Врњачка Бања	18
3.2.1. Активности Скупштине општине Врњачка Бања:	18
3.2.2. Активности Оперативног тима за одбрану од поплава	18
4. КРИТЕРИЈУМИ ЗА ПРОГЛАШЕЊЕ И УКИДАЊЕ ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА	19
4.1. Критеријуми за проглашење одбране од бујичних поплава.....	19
5. ОРГАНИЗАЦИЈА, СТРУКТУРА И УЛОГА ОПЕРАТИВНОГ ТИМА ЗА ЗАШТИТУ ОД ПОПЛАВА.....	21
5.1. Начин деловања у случају поплава на одређеној деоници водотока.....	22
5.2. Задаци, одговорности и координација субјеката руковођења у одбрани од поплава.....	23
5.2.1. Руководилац оперативног тима.....	23
5.2.2. Заменик руководиоца оперативног тима.....	24
5.2.3. Помоћник руководиоца.....	24
5.2.4. Технички сектор тима	25
5.2.5. Евидентирање поплавних догађаја на водама 2. реда.....	25
5.2.6. Повереници	25
5.2.7. Активности виталних система на подручју општине	25

5.3 ДУЖНОСТИ, УПРАВЉАЊЕ РАДОМ ТИМА, СЕДИШТЕ ТИМА, СИСТЕМ ВЕЗА - НАЧИН КОМУНИКАЦИЈЕ ИЗМЕЂУ ЧЛАНОВА ТИМА	26
5.3.1 Шема руковођења и кординације рада оперативног тима за заштиту од поплава.....	27
5.3.2 Састав оперативног тима за заштиту од поплава на територији општине Врњачка Бања.....	28
5.3.3 Преглед органа локалне самоуправе и месних заједница који се ангажују у заштити од елементарних непогода	30
5.3.4 Дужности и обавезе субјекта одбране од поплава (правна лица носиоци активности)	31
5.3.5 Списак расположивих средстава у предузећима и установама чији је оснивач општина Врњачка Бања	32
6.0 НАЧИН УЗБУЊИВАЊА И ОБАВЕШТАВАЊА.....	37
7.0 САНАЦИЈА ПОСЛЕДИЦА ОД ПОПЛАВА	37
8.0 ФИНАНСИРАЊЕ РАДОВА НА ПРЕВЕНТИВНОЈ ЗАШТИТИ ОД ПОПЛАВА	38
9.0 ПРЕГЛЕД ПОПЛАВНИХ ПОДРУЧЈА СА УГРОЖЕНИМ ОБЈЕКТИМА.....	38
9.1.Плавне зоне и критични делови водотокова.....	38
9.2 Потенцијално угрожена насеља, пољопривредне површине и инфраструктурни објекти..	41
10.ГОДИШЊИ ПРОГРАМ РАДОВА И ФИНАНСИРАЊЕ ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА.....	42
10.1. Извештај о степену реализације планираних радова годишњим програмом одбране од поплава у 2025 години.....	43
11. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ ОПЕРАТИВНОГ ПЛАНА ЗА ОДБРАНУ ОД ПОПЛАВА НА ВОДОТОКОВИМА II РЕДА ЗА ПОДРУЧЈЕ ОПШТИНЕ ВРЊАЧКА БАЊА.....	44
12.ПРАВНИ ОСНОВ ЗА ИЗРАДУ, ДОНОШЕЊЕ И СПРОВОЂЕЊЕ ОПЕРАТИВНОГ ПЛАНА ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА ОПШТИНЕ ВРЊАЧКА БАЊА ЗА 2026. ГОД.	44
13.ПРИЛОЗИ.....	46

УВОД

Одбрану од поплава организује и спроводи јединица локалне самоуправе на својој територији, у складу са општим планом, планом заштите и спасавања у ванредним ситуацијама, републичким оперативним планом и локалним оперативним планом.

У циљу успешног организовања и спровођења одбране од поплава брањених подручја, установљена је организациона структура и субјекти одбране од поплава, хијерархија руковођења са дужностима, одговорностима и овлашћењима задужених лица, као и мере и радови које је потребно предузети превентивно и у периоду наилаaska великих вода, како је дефинисано Планом одбране од бујичних поплава на територији општине Врњачка Бања, из кога су коришћени подаци за израду Оперативног плана за одбрану од поплава на територији општине Врњачка Бања за воде II реда у 2026. години (у даљем тексту Оперативни план).

Оперативни план доноси се у складу са чланом 55. став 5., став 6. и став 8. Закона о водама („Сл. гласник РС“ бр. 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 и 95/2018 др.закон), Наредбом о утврђивању Оперативног плана за одбрану од поплава за 2026. годину ("Сл. гласник РС", број 117/25) и Планом одбране од бујичних поплава на територији општине Врњачка Бања (Одлука привременог органа општине Врњачка Бања од 01.10.2008.год. („Сл.лист општине Врњачка Бања“, бр.18/08.).

Оперативни план за одбрану од бујичних поплава се доноси сваке године, на основу познатих основних података утврђених Општим делом Плана, ради оперативности (ефикасније коришћење у условима када наступи ванредна ситуација и када су за кратко време морају донети одговорајуће одлуке о дејству на терену). У оперативном годишњем плану се врши прилагођавање основних поставки Општег плана евентуалним променама које су настале у односу на претходну годину. Овим планом се дефинише годишњи оперативни план активности, мера и радова са актуелним подацима од значаја за ефикасну организацију и спровођење одбране од бујичних поплава, у реалним условима изграђености заштитних система.

Оперативним планом за 2026. год. се утврђује:

- систематизована проблематика угрожености подручја од поплава (штетног дејства вода у целини), актуализована кроз приказ евидентираних и на терену (од стране повереника Оперативног тима) потврђених неповољних појава на сваком сегменту подручја општине,
- план мера и активности које се морају спровести у одбрани од поплава - у виду синхрон плана општинских активности који дефинише координирани рад свих обвезника,
- приоритет у решавању проблема на основу критеријума који подразумевају степен угрожености, вредност и угроженост добара,
- систематизоване ажуриране податке о расположивим кадровима, људству, опреми и механизацији,
- план ангажовања људства, примене потребне опреме и механизације, сразмерно рангу појаве.

Оперативни план одбране од поплава доноси се за воде I и II реда.

Према Одлуци о утврђивању Пописа вода I реда ("Сл. гласник РС" бр. 83/2010) и Наредбом о утврђивању Оперативног плана за одбрану од поплава за 2026.год. издатим од стране Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, река Западна Морава је сврстана у категорију вода првог реда (тачка 2.остали водотоци), а како протиче у дужини од око 20 км кроз општину Врњачка Бања надлежно ЈВП „Србијаводе“ ВПЦ „Морава“ Ниш доноси Оперативни план за одбрану од поплава за 2026. год. за водно подручје „Морава“, водну јединицу З.Морава- Крушевац М.12.-М.12.1.-М.12.6. у дужини објеката од 38,31 км.

Оперативни план од поплаве за воде II реда доноси надлежни орган локалне самоуправе уз прибављено мишљење Јавног водопривредног предузећа. Овим планом обухваћене су мере и

радови на неуређеним водотоковима (на водама II реда) на којима не постоје објекти за заштиту од штетног дејства вода, односно на речним токовима који су ван система редовне одбране од поплава које спроводи Јавно водопривредно предузеће „Србијаводе“, а у надлежности су општине Врњачка Бања, како је прописано чланом 6. став 4. Закона о водама („Сл. гласник РС“ бр. 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 и 95/2018 др.закон). Све површинске воде које нису утврђене као воде I реда сматрају се водама II реда. На водама II реда одбрану од поплава организује и спроводи јединица локалне самоуправе, у складу са општим планом за

одбрану од поплава и оперативним планом за одбрану од поплава (члан 53. став 4. Закона о водама).

Оперативни план одбране од поплаве на територији општине Врњачка Бања односи се на угроженост и плављење унутрашњим водама. Под унутрашњим водама се подразумевају подземне воде и плављење терена површинским водама, као последица наглог отапања снега, јаких киша, као и отапање услед преклапања наведених фактора.

Оперативни план, а посебно део који се односи на процену угрожености, урађен је на основу тренутно расположивих података, искуства из претходног периода и процене урађене на основу расположивих података.

Извор основних података за израду Оперативног плана:

1. обрада прикупљених података од секторских руководиоца одређених Водопривредним годишњим плановима о стању изграђених заштитних водопривредних објеката;
2. План одбране од бујичних поплава на територији општине Врњачка Бања института за водопривреду „Јарослав Черни“ АД-Завод за уређење сливова, март 2008. год.;
3. обрада прикупљених података од повереника о критичним локалитетима на неуређеним водотоцима и на подручју у целини (посебно је специфична проблематика везана за сливове који гравитирају ка урбаном подручју без изражених водотока, а који у насељеним местима могу изазвати значајне штете);
3. ажурирање података о расположивим кадровима, људству, опреми и механизацији (усаглашавање са подацима које прикупљају надлежна лица за потребе институција који се овим планом третирају као витални системи).

Да би се урадила детаљна процена угрожености појединих насеља и делова насеља, односно делова територија општине, потребно је урадити детаљну анализу и израдити идејни, а затим и главни пројекат заштите од поплава изазваних изливањем унутрашњих вода на територији општине Врњачка Бања, чиме би се створили услови за трајно и квалитено решење овог проблема и дала прецизна процена угрожености територије у зависности од одређене висине падавина, величине отицаја и инфилтрације вода добијених отапањем снега и јаким падавинама.

План је израђен на основу садржаја који је утврђен чланом 55. став 6. Закона о водама и Наредбом о утврђивању оперативног плана за одбрану од поплава за 2026. годину ("Службени гласник РС", број 117/25).

Оперативни план за одбрану од поплава за 2026. годину садржи:

1. НАЗИВ ПРАВНИХ ЛИЦА НАДЛЕЖНИХ ЗА ОРГАНИЗОВАЊЕ И СПРОВОЂЕЊЕ ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА НА ТЕРИТОРИЈИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ИМЕНА РУКОВОДИЛАЦА ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА И ДРУГИХ ОДГОВОРНИХ ЛИЦА;

2. ОПЕРАТИВНИ ПЛАН ЗА ОДБРАНУ ОД ПОПЛАВА ОД СПОЉНИХ И УНУТРАШЊИХ ВОДА И ЛЕДА;

3. ПРЕГЛЕД ХИДРОЛОШКИХ И МЕТЕОРОЛОШКИХ СТАНИЦА И ПУНКТОВА ЗА ОСМАТРАЊЕ ЛЕДЕНИХ ПОЈАВА.

1. ИЗВОД ИЗ РЕПУБЛИЧКОГ ОПЕРАТИВНОГ ПЛАНА ЗА 2026 ГОДИНУ

1.1. НАЗИВ ПРАВНИХ ЛИЦА НАДЛЕЖНИХ ЗА ОРГАНИЗОВАЊЕ И СПРОВОЂЕЊЕ ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА НА ТЕРИТОРИЈИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ИМЕНА РУКОВОДИЛАЦА ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА И ДРУГИХ ОДГОВОРНИХ ЛИЦА

1.1.1. Координатори одбране од поплава и помоћници

- МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ
- РЕПУБЛИЧКА ДИРЕКЦИЈА ЗА ВОДЕ, Булевар уметности бр.2а, Нови Београд тел. 011/201-33-60, WEB sajt: www.rdvode.gov.rs
- ГЛАВНИ КООРДИНАТОР ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА: Маја Грбић, моб.064/802-13-64, E-mail: maja.grbic@minpolj.gov.rs
- Помоћници:
Мерита Борота, тел. 011/201-33-49, E-mail: merita.borota@minpolj.gov.rs
Мирјана Милошевић, тел. 011/311-71-79, E-mail: mirjana.milosevic@minpolj.gov.rs

1.1.2. Главни руководиоци одбране од поплава по водним подручјима и њихови заменици

„МОРАВА“	<ul style="list-style-type: none">• ЈВП „СРБИЈАВОДЕ“, Булевар уметности 2а, Београд тел. 011/311-94-00, 311-94-02, 201-33-82, E-mail: odbrana@srbijavode.rs, WEB sajt: www.srbijavode.com• ГЛАВНИ РУКОВОДИЛАЦ ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА: Горан Пузовић, моб.064/840-40-07, E-mail: goran.puzovic@srbijavode.rs• ЗАМЕНИК за спољне воде и нагомилавања леда: Александар Николић, моб. 064/840-42-00, E-mail: aleksandar.nikolic@srbijavode.rs ЈВП „СРБИЈАВОДЕ“ ВПЦ „САВА-ДУНАВ“, Бродарска бр.3, Нови Београд, тел. 011/214-3140, 311-43-25, 213-58-64, 201-81-00 факс 011/311-29-27, 201-81-12, E-mail: vpcsavadunav@srbijavode.rs• ЗАМЕНИК за унутрашње воде: Милош Радовановић, моб.064/840-40-71, E-mail: milos.radovanovic@srbijavode.rs
----------	---

1.1.3. Правно лице надлежно за организовање и спровођење одбране од поплава од спољних вода и нагомилавања леда, руководиоца одбране од поплава на водном подручју и његов заменик

ВОДНО ПОДРУЧЈЕ	НАДЛЕЖНО ЈАВНО ВОДОПРИВРЕДНО ПРЕДУЗЕЋЕ (ЈВП) РУКОВОДИЛАЦ ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА НА ВОДНОМ ПОДРУЧЈУ ЗАМЕНИК РУКОВОДИОЦА НА ВОДНОМ ПОДРУЧЈУ	Водна јединица	Сектор-деоница-објекат
„МОРАВА“	ЈВП „СРБИЈАВОДЕ“, ВПЦ „МОРАВА“, Трг краља Александра бр.2, Ниш тел. 018/425-81-85., факс 018/451-38-20, E-mail: vpcmorava@srbijavode.rs РУКОВОДИЛАЦ ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА НА ВОДНОМ ПОДРУЧЈУ: Бранко Кујунџић, моб. 064/840-41-08, E-mail: branko.kujundzic@srbijavode.rs ЗАМЕНИК РУКОВОДИОЦА НА ВОДНОМ ПОДРУЧЈУ: Зоран Станковић, . 064/840-40-83, E-mail: zstankovic@srbijavode.rs	„Западна Морава – Крушевац“	М.12.-М.12-1-М.12.-6.

1.1.4. Правно лице надлежно за организовање одбране од поплава, руководиоца одбране од поплава на мелиорационом подручју и његов заменик

ВОДНО ПОДРУЧЈЕ	ЈАВНО ВОДОПРИВРЕДНО ПРЕДУЗЕЋЕ(ЈВП) РУКОВОДИЛАЦ ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА НА МЕЛИОРАЦИОНОМ ПОДРУЧЈУ ЗАМЕНИК	Мелиорационо подручје	Водна јединица	Ознака хидромелиорационог система (ХМС)
„МОРАВА“	ЈВП „СРБИЈАВОДЕ“, Булевар уметности бр.2а, Нови Београд тел. 011/311-94-00, 311-94-02, 201-33-82, E-mail: odbrana@srbijavode.rs , WEB sajt: www.srbijavode.com РУКОВОДИЛАЦ: Бранко Кујунџић, моб. 064/840-41-08, E-mail: branko.kujundzic@srbijavode.rs ЗАМЕНИК: Зоран Станковић, . 064/840-40-83, E-mail: zstankovic@srbijavode.rs	„Западна Морава“	„Западна Морава – Чачак“	ЗМ 1.

1.1.5. Републичка организација надлежна за хидрометеоролошке послове

- РЕПУБЛИЧКИ ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКИ ЗАВОД СРБИЈЕ,
Кнеза Вишеслава 66, Београд
- E-mail: srhydra@hidmet.gov.rs, office@hidmet.gov.rs,
WEB sajt: www.hidmet.gov.rs
тел. 011/305-08-99, 254-33-72, факс 011/254-27-46, Дежурни оперативни телефон: 064/838-52-58
- РУКОВОДИЛАЦ ЗА ХИДРОЛОШКЕ ПРОГНОЗЕ:
Дејан Владиковић, моб. 064/838-51-65, тел. 011/305-09-00, 254-33-72, факс 011/254-27-46,
E-mail: dejan.vladikovic@hidmet.gov.rs
- ЗАМЕНИК:
Јелена Јеринић, моб. 064/838-52-77, тел. 011/305-09-00, 305-09-04, факс 011/254-27-46,
E-mail: jelena.jerinic@hidmet.gov.rs
ПЕРМАНЕНТНЕ СЛУЖБЕ РЕПУБЛИЧКОГ ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКОГ ЗАВОДА, ОДЕЉЕЊЕ ЗА МЕТЕОРОЛОШКО БДЕЊЕ:
- ОДСЕК ЗА ПРОГНОЗУ ВРЕМЕНА: тел. 011/305-09-68
- ОДСЕК ЗА НАЈАВЕ И УПОЗОРЕЊА: тел. 011/254-21-84

1.1.6. Друга правна лица задужена за спровођење одбране од поплава

МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА, СЕКТОР ЗА ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ

- Управа за ватрогасно спасилачке јединице
Недељко Гагић, моб. 064/892-10-97, E-mail: nedeljko.gagic@mup.gov.rs
Милош Миленковић, моб. 064/892-95-67, E-mail: milos.milenkovic@mup.gov.rs
Милорад Спасојевић, моб. 064/892-83-39, E-mail: milorad.spasojevic@mup.gov.rs
- Управа за цивилну заштиту и управљање ризиком
Бранко Јаснић, моб. 066/889-28-25, E-mail: branko.jasnic@mup.gov.rs
Јелена Димић, моб. 064/892-97-22, E-mail: jelena.dimic@mup.gov.rs
Драган Ивановић, моб. 064/892-86-22, E-mail: dragan.ivanovic@mup.gov.rs
Бојана Икодиновић, моб. 064/892-71-09, E-mail: bojana.ikodinovic@mup.gov.rs
- Оперативни центар СВС
тел. 011/228-29-33, 228-29-27, тел/ факс 011/228-29-28,
моб. 064/892-96-68, 064/854-39-68
E-mail: nacionalnicentar112.svs@mup.gov.rs

МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА, ДИРЕКЦИЈА ПОЛИЦИЈЕ

Александар Чејовић, моб. 064/892-24-85, E-mail: aleksandar.cejovic@mup.gov.rs

МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА, УПРАВА ГРАНИЧНЕ ПОЛИЦИЈЕ

Дежурна служба Регионалног центра граничне полиције према Републици Хрватској: тел. 021/524-956,
факс 021/524-956, E-mail: rchr.ds@mup.gov.rs

Руководилац: Предраг Величковић, моб. 064/892-40-73, тел. 021/661-72-04

Заменик: Бранимир Мирковић, моб. 064/892-70-92, тел. 021/661-72-04

ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ ЛЕДОЛОМАЦА

ЈП „ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ“ БЕОГРАД, ОГНАК ХЕ „БЕРДАП“, Трг краља Петра бр. 1, Кладово-на Дунаву у зони акумулација у складу са Законом о потврђивању Конвенције између Савезне владе Савезне Републике Југославије и Владе Румуније о експлоатацији и одржавању хидроенергетских и пловидбених система „Бердап I“ и „Бердап II“, са прилозима („Службени лист СРЈ“ - Међународни уговори, број 7/98).

На сектору Дунава од км 1333 до км 1433-ледоломци из Републике Мађарске у складу са закључцима

трилатералног састанка централних и локалних органа за везу Србије, Мађарске и Хрватске. За обезбеђење техничког особља за ледоломце задужено је ДТД „Северна Бачка“ д.о.о. Суботица, Трг Цара Јована Ненада бр. 2/1, Суботица, ВД директора: Александар Ђуричковић, моб. 064/111-88-79, тел.024/551-844, E-mail: dtdsevernabacka@mts.rs.

ЗА МИНИРАЊЕ ЛЕДА

ГЕНЕРАЛШТАБ ВОЈСКЕ СРБИЈЕ, ОПЕРАТИВНА УПРАВА (Ј-3):

Руководилац: Марко Бојовић, моб.065/278-88-88, тел.011/206-38-98, E-mail: marko.bojovic@vs.rs,

Заменик: Бојан Стојановић, моб.060/636-33-75, тел 011/206-33-64, E-mail: stojanovicb40@gmail.com

ЗА ОСМАТРАЊЕ ЛЕДА

Институт за водопривреду „Јарослав Черни“ а.д., ул.Јарослава Черног бр.80, Београд, тел.011/617-66-14, факс 011/390-79-55;

Горан Николић, моб.066/856-08-87, E-mail: goran.nikolic@jcerni.rs

ЗА ХИТНЕ ИСТРАЖНЕ РАДОВЕ И АНАЛИЗЕ, (ЕКСПЕРТИЗЕ ПОПЛАВНИХ ДОГАЂАЈА, ХИДРОЛОШКЕ, ХИДРАУЛИЧКЕ, ХИДРОДИНАМИЧКЕ, ФИЛТРАЦИОНЕ И СТАТИЧКЕ АНАЛИЗЕ, АНАЛИЗЕ ОШТЕЋЕЊА ЗАШТИТНИХ ВОДНИХ ОБЈЕКТА, РЕШЕЊА ХИТНИХ РАДОВА ЗА ОТКЛАЊАЊЕ ШТЕТНИХ ПОСЛЕДИЦА ПОПЛАВНОГ ТАЛАСА И РЕШЕЊА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ЗАШТИТЕ ОД ПОПЛАВА).

Институт за водопривреду „Јарослав Черни“ а.д., ул. Јарослава Черног бр. 80, Београд, тел. 011/-617-66-14, факс 011/390-79-55

Горан Николић, моб.066/856-08-87, E-mail: goran.nikolic@jcerni.rs

1.1.7. Лица задужена за евидентирање података о поплавним догађајима на водама I реда и системима за одводњавање у јавној својини

ВОДНО ПОДРУЧЈЕ	ЈАВНО ВОДОПРИВРЕДНО ПРЕДУЗЕЋЕ (ЈВП) ЛИЦЕ ЗАДУЖЕНО ЗА ЕВИДЕНТИРАЊЕ ПОДАТАКА О ПОПЛАВНИМ ДОГАЂАЈИМА НА ВОДАМА I РЕДА И СИСТЕМИМА ЗА ОДВОДЊАВАЊЕ У ЈАВНОЈ СВОЈИНИ
„МОРАВА“	<p>ЈВП „СРБИЈАВОДЕ“, Булевар уметности 2а, Београд тел. 011/311-94-00, 311-94-02, 201-33-82, E-mail: odbrana@srbijavode.rs, WEB sajt: www.srbijavode.com</p> <p>ЗА СПОЉНЕ ВОДЕ: Бранко Чанковић, моб.064/840-41-85, 011/201-33-59, E-mail: branko.cankovic@srbijavode.rs За водна подручја „Морава“, „Ибар и Лепенац“ и „Бели Дрим“ :Снежана Игњатовић, Моб. 064/840-40-87 E-mail: snezana.ignjatovic@srbijavode.rs ВПЦ „МОРАВА“ Ниш, тел. 018/425-81-85., факс 018/451-38-20 E-mail: vpcmorava@srbijavode.rs</p> <p>ЗА УНУТРАШЊЕ ВОДЕ: Зоран Вучковић, моб. 064/840-41-17, 011/201-81-39, факс 011/311-29-27 E-mail: zoran.vuckovic@srbijavode.rs ВПЦ „Сава-Дунав“, Београд, тел.011/214-31-40,201-81-13, факс 011/311-29-27, E-mail: vpcsavadunav@srbijavode.rs</p>

Током одбране од поплава јавно водопривредно предузеће обезбеђује:

- у редовној одбрани од поплава од спољних вода свакодневно осмочасовно дежурство руководиоца особља из овог плана као и чуварске службе у току радног времена;
- у ванредној одбрани од поплава од спољних вода особље за дежурство од 24 часа (две смене по 12 часова или три смене по 8 часова);
- у редовној одбрани од леда свакодневно дежурство од 8.00 до 12.00 часова;
- у ванредној одбрани од леда свакодневно дежурство, по правилу од 8.00 до 18.00 часова, односно од 0.00 до 24.00 часа када долази до нагомилавања леда и потребе за интервенцијама;
- у редовној одбрани од поплава од унутрашњих вода потребан број лица за рад у времену од 6.00–18.00 часова (једна смена), а на црпним станицама у времену од 0.00–24.00 часа (две

смене по 12 часова);

- у ванредној одбрани од поплава од унутрашњих вода и на црпним станицама потребан број лица за рад у времену од 0.00–24.00 часа (две смене по 12 часова).

Током одбране од поплава, Републички хидрометеоролошки завод Србије:

- свакодневно до 8.30 часова доставља хидролошке и метеоролошке извештаје са станица дефинисаних републичким оперативним планом;

- обезбеђује прогнозе водостаја за дефинисане водомерне станице на водном подручју где се врши одбрана од поплава до 11.30 часова.

Извештаје о хидролошкој и метеоролошкој ситуацији, прогнозе и упозорења доставља:

– Министарству пољопривреде шумарства и водопривреде, Републичкој дирекцији за воде – главном координатору;

– Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство Аутономне покрајине Војводина – координатору;

– Јавном водопривредном предузећу „Воде Војводине” – главном руководиоцу и руководиоцима на водним подручјима;

– Јавном водопривредном предузећу „Србијаводе” – главном руководиоцу и руководиоцима на водним подручјима;

– Министарству унутрашњих послова, Сектору за ванредне ситуације – Републичком и градском центру за обавештавање;

– Генералштабу Војске Србије, Оперативни центар система одбране.

Наредба о проглашењу и укидању одбране од поплава доставља се:

– Министарству пољопривреде шумарства и водопривреде, Републичкој дирекцији за воде – главном координатору;

– Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство АП Војводине – координатору;

– Јавном водопривредном предузећу „Воде Војводине” – главном руководиоцу;

– Јавном водопривредном предузећу „Србијаводе” – главном руководиоцу;

– Надлежном правном лицу које спроводи одбрану од поплава – секторском руководиоцу;

– Републичком хидрометеоролошком заводу Србије;

– Министарству унутрашњих послова, Сектору за ванредне ситуације – Републичком центру за обавештавање и надлежном штабу за ванредне ситуације.

Републички центар за обавештавање доставља:

– упозорења о великим и поплавним водама потенцијално угроженим градовима и општинама;

– обавештење о проглашењу редовне и ванредне одбране од поплава на водама I реда граду и општини на чијој територији је проглашена одбрана од поплава.

1.2. ОПЕРАТИВНИ ПЛАН ЗА ОДБРАНУ ОД ПОПЛАВА ОД СПОЉНИХ И УНУТРАШЊИХ ВОДА И ЛЕДА

Оперативни план за одбрану од поплава од спољних и унутрашњих вода и леда садржи: за воде I реда по водним подручјима и водним јединицама, секторе и деонице водотока, заштитне водне објекте на којима се спроводе мере одбране од поплава од спољних вода и нагомилавања леда, штићена поплавна подручја и критеријуме за проглашење редовне и ванредне одбране од поплава од спољних вода и нагомилавање леда, правна лица надлежна за спровођење одбране од поплава, имена помоћника руководиоца одбране од поплава на водном подручју, имена секторских руководиоца одбране од поплава и њихових заменика; за унутрашње воде, по мелиорационим подручјима и водним јединицама, хидромелиорационе системе (ХМС) у јавној својини на којима се спроводи одбрана од поплава од унутрашњих вода, правна лица надлежна за спровођење одбране од поплава, имена помоћника руководиоца

на мелиорационом подручју, имена руководиоца на ХМС и њихових заменика и критеријуме и услове за проглашење редовне и ванредне одбране од поплава од унутрашњих вода.

1.2.1. Водно подручје „МОРАВА“

ј) ВОДНА ЈЕДИНИЦА „ЗАПАДНА МОРАВА-Крушевац“

Водна јединица:	„Западна Морава- Крушевац“
Воде I реда:	Западна Морава, Расина, Гружа
Сектор- деонице:	М.12.- М.12.1.;М.12.2.; М.12.3.; М.12.4.; М.12.5. и М.12.6.;
Дужина објеката:	38,31km
Бране:	Ћелије, Гружа

Река Западна Морава као водоток који је сврстан у категорију вода првог реда својим током пролази кроз општину Врњачка Бања на којем нема заштитних водних објеката на којима се спроводе мере одбране од поплава - Оперативни план за одбрану од поплава за 2025. годину („Сл. Гласник РС“бр.105/24 од 26.12.2024.год.).

ПОМОЋНИК РУКОВОДИОЦА НА ВОДНОМ ПОДРУЧЈУ: ПОМОЋНИК РУКОВОДИОЦА НА ВОДНОМ ПОДРУЧЈУ ЗА БРАНЕ:		
СЕКТОР	ПРЕДУЗЕЋЕ Директор Секторски руководиоца Заменик секторског руководиоца	Деоница
ПОМОЋНИК ЗА М.12.1.; М.12.3.; М.12.4.; и М.12.6.; Иван Петровић, моб.064/843-21-01 E-mail: ivan.petrovic@srbijavode.rs , ВПЦ „ МОРАВА“ РЈ „Чачак“, Чачак, тел.032/356-830, факс 032/357-637 E-mail: rj.zapadnamorava@srbijavode.rs ПОМОЋНИК за брану М.12.5.:Светлана Живковић , Моб. 064/840-40-82, E-mail: svetlana.zivkovic@srbijavode.rs ПОМОЋНИК за брану М.12.2.: Срђан Живановић , Моб. 064/840-40-97 , E-mail: srdjan.zivanovic@srbijavode.rs ВПЦ „ МОРАВА“Ниш, тел. 018/425-81-85., факс 018/451-38-20 E-mail: vpcmorava@srbijavode.rs		
	ВД „Западна Морава“ д.о.о. Краљево, тел 036/313-329 , факс 036/313-330, E-mail: zapadnamorava@mts.rs В.Д. Директора: Жарко Трифуновић, моб.062/880-94-10 Мирко Шћепановић, моб.064/640-47-64 Предраг Оцокољић, моб.064/640-47-66	М.12.1.; М.12.3.; М.12.4.; и М.12.6.
	ВПЦ „ МОРАВА“Ниш.тел. 018/425-81-85., 425-81-86, факс 018/451-38-20 E-mail: odbrana@srbijavode.rs Драгана Симић, моб.064/840-40-84	

M.12.	Брана „Ћелије“	E-mail: dragana.simic@srbijavode.rs ЈКП „Водовод“ Крушевац, тел.037/415-301, факс:037/415-314, на брани037/884-113, E-mail: vodovodks@ptt.rs Директор: Владимир Милосављевић, моб.065/363-36-53	M.12.2
	Брана “Гружа“	ВПЦ „ МОРАВА“Ниш.тел. 018/425-81-85., 425-81-86, факс 018/451-38-20 E-mail: Драгана Симић, моб.064/840-40-84 E-mail: dragana.simic@srbijavode.rs ЈКП „ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА“, Крагујевац, тел. 034/332-240, факс:034/335-746, тел. на брани:034//651-51-19,651-51-18, диспечер:034/323-034, E-mail: jkrvik@gmail.com Директор: Небојша Јаковљевић, моб. 064/854-01-60	M.12.5.
<p>Специјализовано предузеће за извођење санационих радова и хитних интервенција на заштитним и регулационим објектима</p> <p>СПЕЦИЈАЛИЗОВАНО ПРЕДУЗЕЋЕ</p> <p>Директор Одговорно лице</p> <p>ПОМОЋНИК за ангажовањеспецијализованих предузећа, механизације, опреме, материјала и алата за одбрану од поплава: Душан Костић, моб. 064/840-41-87, E-mail: dusan.kostic@srbijavode.rs.</p> <p>ВПЦ „ МОРАВА“Ниш.тел. 018/425-81-85., факс 018/451-38-20, E-mail:vpcmorava@srbijavode.rs</p> <p>ХСВ ДОО ВЛАСОТИНЦЕ, тел.016/875-528; факс 016/875-546, E-mail:hsvvlasotince@gmail.com Директор: Ненад Стојковић, моб.063/484-064 Влада Миловановић, моб.062/211-076</p>			

1.2.2. Критеријуми за проглашење редовне и ванредне одбране од нагомилавања леда.

Редовна одбрана од нагомилавања леда на водотоцима Дунав, Сава и Велика Морава настаје при покривености водног огледала ледом од 40% са тенденцијом повећања површине под ледостајем. На водотоцима: Тиса, Тамиш, Стари и Пловни Бегеј, Колубара, Брзава, Моравица, Тимок, Дрина и Западна Морава, редовна одбрана на стаје при покривености водног огледала од 40% и дебљини леда већој од 5cm. На осталим водотоцима редовна одбрана настаје при покривености водног огледала 100% и дебљини леда већој од 5 cm у периоду када се очекује покретање леда. Ванредна одбрана од нагомилавања леда на водотоцима Дунав, Сава и Велика Морава настаје при покривености водног огледала већој од 60% површине. На осталим водотоцима ванредна одбрана настаје када након ледостаја почиње покретање и нагомилавање леда.

1.2.3. Критеријуми и услови за проглашење редовне и ванредне одбране од поплава од унутрашњих вода.

Одбрана од поплава од унутрашњих вода проглашава се на хидромелиорационом систему за одводњавање у јавној својини у зависности од остварених услова по бар једном од четири меродавна критеријума (А - капацитет евакуационог објекта, Б - испуњеност каналске мреже водом, В - засићеност земљишта и Г - појаве снежног покривача и леда). Редовна одбрана од поплава од унутрашњих вода проглашава се када је испуњен један од услова по критеријумима А, Б, В и Г са индексом 1.

Ванредна одбрана од поплава од унутрашњих вода се проглашава када је испуњен један од услова по критеријумима А, Б, В и Г са индексом 2, тј. када утврђеним режимом рада хидромелиорационог система није могуће спречити плављење мелиорационог подручја, односно његовог дела.

Када је испуњен један од услова по критеријумима А, Б, В и Г са индексом 3. уз истовремено погоршање режима унутрашњих вода и постојање опасности од директног плављења насеља инфраструктурних објеката, постоји потреба проглашења ванредне ситуације услед поплава од унутрашњих вода.

Критеријум А—Капацитет евакуационог објекта

Услов А1: Евакуациони објекат не може да одржава прописани ниво нипосле непрекидног рада до 24 часа, или, у случају гравитационог испуста у колико је у пријемнику испуњено минор корито.

Услов А2: Евакуациони објекат не може да одржава прописани ниво ни после непрекидног рада од 48 часова, или је, услучају гравитационог испуста за реципијент проглашена редовна одбрана од поплава од спољних вода.

Услов А3: Евакуациони објекат не може да одржава прописани ниво ни после непрекидног рада од 72 часа, као и у случају хаварије, или ако је, у случају гравитационог испуста истовремено за реципијент проглашена редовна одбрана од поплава од спољних вода.

Критеријум Б—Испуњеност каналске мреже водом

Услов Б1: Каналска мрежа на појединим деоницама је утоликој мери испуњена водом, да прети изливање воде из канала, односно пријем воде у канале је отежан.

Услов Б2: На појединим деоницама долази до изливања воде из канала на околни терен, односно пријем воде у канале је изразито успорен.

Услов Б3: На појединим деоницама долази до изливања воде из канала на околни терен, односно пријем воде у мрежу је онемогућен.

Критеријум В—Засићеност земљишта

Услов В1: Засићеност земљишта до максималног водног капацитета на сливу са појавом поплавлених површина до 1% површине система.

Услов В2: Засићеност земљишта до максималног водног капацитета на сливу или до 5% површине система поплавлено. Угрожени поједини индустријски објекти, саобраћајнице и стамбене зграде.

Услов В3: Засићеност земљишта до максималног водног капацитета на сливу или више од 5% површине система поплавлено. Поплавлени поједини индустријски објекти, саобраћајнице и стамбене зграде.

Критеријум Г—Појава снежног покривача и леда

УсловГ1: Висок снежни покривач на сливу хидромелиорационих система за одводњавање, каналска мрежа засута снегом и делимично залеђена. Прогноза времена–пораст температуре и нагло топљење снега.

УсловГ2: Висок снежни покривач на сливу хидромелиорационих система за одводњавање, каналска мрежа засута снегом и залеђена. Нагли пораст температуре, топљење снега, поплавлено земљиште на смрзнутој подлози.

УсловГ3: Висок снежни покривач на сливу, каналска мрежа залеђена. Нагло топљење снега и кишне падавине, поплавлено земљиште на смрзнутој подлози.

Одбрану од поплава од унутрашњих вода на хидромелиорационим системима за одводњавање у јавној својини, по фазама проглашава и укида наредбом руководиоца на мелиорационом подручју, на предлог руководиоца хидромелиорационог система, а у складу са условима и критеријумима

1.3. ПРЕГЛЕД ХИДРОЛОШКИХ И МЕТЕОРОЛОШКИХ СТАНИЦА И ПУНКТОВА ЗА ОСМАТРАЊЕ ЛЕДЕНИХ ПОЈАВА

1.3.1.Извештајне хидролошке станице за редовно и ванредно осматрање водостаја у надлежности Републичког хидрометеоролошког завода Србије са условним водостајима, на територији општине Врњачка Бања не постоје.

1.3.2. Извештајне хидролошке станице за ванредно осматрање водостаја у надлежности Републичког хидрометеоролошког завода Србије са условним водостајима, на територији општине Врњачка Бања не постоје. На овом водотоку најближа хидролошке станице за ванредно осматрање водостаја у надлежности Републичког хидрометеоролошког завода Србије налази се у Чачку М.13.1.где се врши израда прогнозе/тенденција. Време од најаве до пристизања врха таласа је 45 сати.

1.3.3.Извештајне метеоролошке станице на територији општине Врњачка Бања не постоје. На овом водотоку најближа метеоролошка станица налази се у Краљеву.

1.3.4. Хидролошке станице ван територије Републике Србије не налазе се на водотоку Западне Мораве.

1.3.5. Пунктови за осматрање ледених појава не налазе се на територији општине Врњачка Бања. На овом водотоку најближи пункт за осматрање налази се на реци Ибар- стари мост у Краљеву на км тока 6+300 где осматрање врши ВД „Западна Морава” д.о.о. Краљево.

За време одбране од нагомилавања леда Републички хидрометеоролошки завод Србије доставља податке и прогнозу ледених појава за Дунав, Тису, Саву, Велику Мораву и Тамиш, свакодневно, за седам дана и месечну оријентациону прогнозу.

1.3.6. Хармонизација висинског система мреже хидролошких станица површинских вода РХМЗ је извршио Републички геодетски завод – Сектор геодетских послова на основу тачке 9. Споразума о сарадњи на реализацији активности из Акционог документа за санирање последица поплава, у оквиру Предприступног инструмента ЕУ-ИПА 2014, број 95-252/2015 од 7. јуна 2018. године.

Хармонизацијом висинског система одређене су коте „0” водомера у висинском систему Нивелмана високе тачности 2 (НВТ2) и извршена контрола кота у висинском систему Прецизног нивелмана (ПН).

Најближа хидролошка станица узводно се налази у Милочају (прецизни нивелман ПН 194.27 и нивелман високе тачности 2 НВТ2 194.02) и низводно у Трстенику (прецизни нивелман ПН 160.91 и нивелман високе тачности 2 НВТ2 160.60).

2. ОПШТЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ПОДРУЧЈА

2.1. ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ

Врњачка Бања се налази у централном делу Републике Србије на 43° 23' северне географске ширине и 20° 54' источне географске дужине, на око 200км јужно од Београда.

Рељеф је мешовитог равничарског и брдско-планинског карактера, стога су насеља у општини висока, средња или ниска, сва на надморској висини између 200 и 1100м. Просечна надморска висина Врњачке Бање је 230 мнв. Висока села су Станишинци и Гоч и простиру се на висини 450–1150м.

Села су разбијеног типа, пространа и подељена на засеоке. Станишинци и Гоч су једина насеља у општини која захватају јужне, присојне планинске стране, које се спуштају уз узане долине реке Расине и Заграже.

Села средње висине између 250 и 450м надморске висине су Вукушица, Липова, Рсовци и Отроци и простиру се на северним падинама Гоча. Већина насеља у општини су ниска, на висинама испод 350м; поред Врњачке Бање ту су Вранеша, Врњци, Грачац, Ново Село, Подунавци, Руђинци и Штулац.

Сами топли извори Бање леже на 255 мнв.

Бања лежи на крајњим северним огранцима Гоча, са кога се ка северу пружају многобројне косе, које се спуштају према моравској долини са заравњеним гребенима и стрмим падинама према водотоцима.

2.2 КЛИМА

Температура

Према метеоролошким подацима, средња годишња температура износи 10,6 °С. Најхладнији месец је јануар са средњом температуром од 0,7 °С, а најтоплији август са средњом температуром од 20,20 °С. У Врњачкој Бањи нема јачих врућина (средње максималне температуре крећу се око 28 °С. Метеоролошки подаци са три станице (Краљево 255 мнв, Врњачка Бања 235 мнв и Гоч 990 мнв) забележили су да је апсолутни максимум 38,4 °С, а апсолутни минимум (-27,10 °С);

Ветрови

Најчешћи су северозападни и северни ветар уз Западну Мораву. Јужни ветар дува углавном ван вегетационог периода и средње је јачине. Јачина ветра је између 1,5 и 2,2 m/s. Просечна годишња влажност ваздуха прилично је висока (78%). Најсувљи је август (71%), највлажнији је децембар (86%).

Облачност и падавине

Просечна годишња количина падавина у Врњачкој Бањи је 928 mm, у долини Западне Мораве 650 mm, док у вишим пределима падне између 1.000 и 1.200 mm, што повољно утиче на вегетацију. У току вегетационог периода количина падавина је 382 mm. Најкишовитији месец је јун, док је најмање падавина у септембру.

Ниже планинске температуре омогућавају излучивање веће количине воденог талога у топлијем делу године, али и појаву снежних падавина у хладнијем делу године.

Обзиром да падавина има најмање у октобру и фебруару, у тим периодима, периодични извори пресушују, а сталним изворима се смањује издашност.

На апсолутној висини од 235м, примарни максимум падавина се, за посматрани период од 20 година појављује у јулу са 91 mm, а секундарни максимум у мају са 85 mm воденог талога.

2.3 ХИДРОЛОГИЈА

Подручје Врњачке Бање богато је водним ресурсима. Мрежа је разграната, њена густина се креће у границама $G-1.05-2.2.01\text{km/km}^2$. Обухвата преко 60 изворишта са просечном годишњом изданошћу од 0.2 до 2.32 lit/sek.. Основу хидрографске мреже на територији општине чине водотокови I и II реда. У водотоке I реда категорисан је водоток Западне Мораве, а у водотокове II реда припадају Грачачка, Новоселска, Врњачка, Липовачка и Попинска река које гравитирају сливовима Западне Мораве и Расине, а од подземних вода то су издани и извори (који служе за водоснабдевање).

После отапања снега и повећаног прилива падавина долази до вишеструког повећања протицаја у водотоцима.

Кроз само место Врњачка Бања протичу: Врњачка и Липовачка река и Липовачки поток, док са запада долази Дубоки или Лисичији поток.

Река Западна Морава, дуга је 295km и кроз Врњачку општину протиче у дужини од око 20 km. Највећом количином воде, Западна Морава располаже у марту, априлу и мају, а најмањом у августу и септембру. Сливу Западне Мораве припадају: Врњачка река, Новоселска и Грачачка река са својим притокама.

Врњачка река настаје од: Шљиварског, Ђавољег, Мејданског и Бадњевачког потока, Негована, Бељине реке и Мале реке. У Врњачка реку се уливају Јанићијевски, Микићки и Миљковићки поток; код Снежника се уливају Брђовски и Пиперски поток, а у Бањи – Липовачка река.

На простору од око 50 ha, на 15km од Врњачке Бање, код села Подунавци, налазе се Подунавачке баре. Оне су настале експлоатацијом шљунка из Мораве, при чему су се мајдани шљунка испунили водом. Укупна површина регистроване 22 баре је 22,55ha.

Хидрографској мрежи припада и вештачко акумулационо језеро Селиште, изграђено у периоду 2000–2006.године, на реци Загржи, која захвата простор од око 8ha.

Од водопривредних објеката најзначајније су акумулације и брана „Селиште“ на Гочу, систем одводних канала за спречавање плављења пољопривредних површина у насељима дуж Западне Мораве и Попинске реке, делимична регулација корита Врњачке и Липовачке реке.

2.4. ГЕОМОРФОЛОШКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ СЛИВОВА И МОРФОЛОШКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ БУЈИЧНИХ ВОДОТОВОКА

На територији општине Врњачка Бања, у складу са чланом 55. став 5. Закона о водама („Сл.гласник“, бр. 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 и 95/2018-др закон), одбрана од поплава за воде II реда, предвиђена је за следеће водотокове:

Ред. број	Водоток	Површина слива (km ²)	Дужина тока (km)	Макс. протицај Q1% (m ³ /s)
1.	Веселићки поток	4,1	7,29	10,53
2.	Подунавачка	10,9	8,94	28,33
3.	Грачачка река	30	14,4	103,33
4.	Новоселска река	48,5	15,07	130,00
5.	Дубоки поток	4,4	8,29	11,66
6.	Врњачка река	38,2	13,83	137,70
7.	Липовачка река	6,3	6,34	32,67
8.	Врњачка река крак	19,6	9,28	86,00
9.	Лип + Врњачка (профил)	25,9	9,28	114,12
10.	Каменичка река	10	8,35	52,35
11.	Ситровица	10,6	5,23	30,5
12.	Стубличка река	10,9	6,37	60,60
13.	Кривича	23	6,4	63,57
14.	Гочка Загржа	1,6	12,42	105,30

15.	Гарешница река	2,5	2,6	13,83
16.	Бурмаска река	13,2	3,09	22,25
17.	Гвоздачка река	9,2	5,989	72,30
18.	Товарница		5,89	50,88

Табела бр.1 максималних протицаја за обрађене сливове на подручју Врњачке Бање

Најважнији геоморфолошки фактор који утиче на генезу великих вода је пад речног слива где на територији Општине, пад слива достиже скоро 80 %.

Већина бујичних водотокова на подручју Врњачке Бање има развијене речне долине у доњем и делу средњег тока. Дужине и ширине речних долина су променљиве, у зависности од геоморфолошких и геолошких услова. Основни узрок поплава на подручју Врњачке Бање је што у већини бујичних водотокова, димензије корита су минималне – са ширином у нивоу обала од 2 – 4 m и максималном дужином од 1 -2 m, што узрокује да димензије речног корита и његова пропусна моћ, нису у сагласности са протицајима великих вода.

На свим наведеним водотоцима постоји реална опасност од наглог надоласка бујичних вода и плављења насеља, пољопривредних површина, путне и комуналне инфраструктуре. За сагледавање степена угрожености овог подручја од штетног дејства вода, од посебног је значаја познавање:

- природних хидрографских карактеристика подручја (хидролошке карактеристике доминантних водотока и притока са подацима о изграђеним заштитним системима и о диспозицији потенцијално угрожених добара у односу на водотоке).
- проблематике заштите добара у приобаљу уређених и неуређених водотока.

Сливови притока Западне Мораве су специфични по густој мрежи притока, са ниским и нестабилним обалама, плавним долинама и засутим коритима, са ниским водостајем у летњим и великим или средњим водама у јесењим и пролећним месецима. Могућности које пружају ови водотоци су скромне и недовољно искоришћене.

Карактеристике ових водотокова намећу потребу за сталном одбраном од поплава, уређењем бујичних водотока и изналажење начина коришћења воде за наводњавање у пољопривреди.

Веселишки поток

Веселишки поток је десна притока Западне Мораве и површина слива је 30.00 km². И поред пошумљеног слива, јавља се јаружаста ерозија

Подунавачка река

У случају наилаaska великих вода, долази до плављења домаћинства и ораничних површина у насељу Подунавци,ову реку чине два потока која се спајају у самом селу. Река је чишћен од 2007.године у више наврата, што спречава изливање великих вода и плављења.

Грачачка река

Грачачка река је десна притока Западне Мораве и површина слива је 30.00 km². И поред пошумљеног слива, јавља се јаружаста ерозија која узрокује оштећења на путној и другој инфраструктури.

Новоселска Река

Новоселска река је десна притока Западне Мораве и са површином од око 50 km² једна је од већих притока у том крају. Настаје од Гочке и Ћелијске реке и изразито је бујични ток који се формира на падинама планине Гоч. Кота ушћа Новоселске реке у Западну Мораву је 170 mnm, а максимална кота слива је 1127 mnm.

И поред пошумљеног слива, јавља се јаружаста ерозија на падинама која продукује веће количине наноса која угрожава системе за водоснабдевање (каптаже) на Гочкој, односно, Ћелијској реци.

Врњачка Река

Врњачка река је десна притока Западне Мораве и површина слива је 38.14 km². Кота ушћа Врњачке реке у Западну Мораву је на 166 mnm, а максимална кота слива је на 1056 mnm. Део Врњачке реке је регулисан кроз Врњачку Бању, а радови на њеном регулацији рађени су у неколико наврата почев од 1926 године, када је регулисано 2250 метара корита Врњачке реке. Основни проблем је засипање регулације наносом из слива. Стога се указала потреба за израдом пројекта антиерозионог уређења слива Врњачке реке ради заустављања продукције и транспорта наноса из слива. Имајући у виду да се дуж Врњачке реке од ушћа у Западну Мораву развија урбана средина, са стамбеним, индустријским и инфраструктурним објектима и да се при појави великих вода, плави приобаље, при чему долази до великих материјалних штета, приступило се изради пројекта регулације овог дела тока Врњачке реке у укупној дужини око 3.000 метара. Пројекат носи назив „ Главни пројекат регулације Врњачке реке кроз Врњачку Бању од км: 2+744,80 до км: 3+544,00“. Извршена је регулација тока Врњачке реке од моста код Електродистрибуције Врњачка Бања (2+744,80), па све до Војвођанске улице (3+614,81). На делу корита Врњачке реке од магистралног пута Крушевац-Краљево до моста код Електродистрибуције (2+744,80) урађена је камена облога леве и десне обале речишта у дужини од око 2000 метара (Пројекат препарцелације Врњачке реке у КО Врњачка Бања и КО Руђинци бр.35/13, мај 2013.год.), чиме је спречено ерозивно деловање вода Врњачке реке. У 2023.години Врњачка река је изливала, на појединим местима када је настало више оштећења обалоутврде. У 2024.години ЈВП „Србијаводе“ је на Врњачкој реци извршило санацију речног корита на оштећеним деловима, од локације ресторана "Гочко" до локације Ауто мото савеза Србије.

Каменичка Река

Каменичка река је лева притока Брезовичке реке и улива се у њу код села Попина. У горњем делу слива Каменичке реке налази се водозахват за снабдевање водом Врњачке Бање. Основни проблем је засипање водозавхвата наносом. Потребно је израдити пројекат антиерозионог уређења слива Каменичке реке ради заустављања продукције и транспорта наноса из слива јер се јавља јаружаста ерозија која продукује велике количи наноса

3. ПРОЦЕНА УГРОЖЕНОСТИ

Процена угрожености територије општине Врњачка Бања, која се даје у оквиру овог плана, базирана је на тренутно расположивим подацима. За тачнију процену неопходна је опширнија анализа и израда одговарајуће пројектотехничке документације за потребе заштите од поплава унутрашњим водама.

У заштити од поплава на малим водотоцима на територији Општине Врњачка Бања примењивани су различити типови објеката у циљу заштите насељених места, индустријских постројења, саобраћајница и пољопривредног земљишта. Зависно од садржаја брањеног подручја, типови објеката пасивне заштите су били: класични одбрамбени објекти (насипи), регулација "градског" типа кроз већа насеља или "пољског" типа, за заштиту пољопривредног земљишта. Профил водотока, често са обостраним одбрамбеним насипима, тако је димензионисан да без изливања може да пропусти меродавну, најчешће стогодишњу велику воду. Само су на неким водотоцима, у чијем приобаљу се налази пољопривредно земљиште, речна корита са обостраним насипима димензионисана за прихват велике воде мањег повратног периода.

Објекти за активну заштиту од поплава су слабо заступљени и углавном су лоцирани у горњим деловима тока малих водотока. Постојеће стање заштите у долинама малих водотока не може се сматрати задовољавајућим, првенствено зато што су изведени радови на водотоцима најчешће локалног карактера (нема "затворених" линија одбране тако да до поплава долази из залеђа). На неким регулисаним деоницама водотока степен заштите је умањен због неадекватног одржавања.

Идентификација степена угрожености појединих приобалних подручја од поплава бујичних водотока извршена је на основу детаљног рекогносцирања целог подручја општине Врњачке Бање. У току теренског рекогносцирања, вршена је перманентна идентификација свих насеља и свих бујичних водотока, помоћу карата у размери 1:25.000 и на основу разговора са локалним становништвом. Поред тога, добијене су и информације о угрожености подручја од поплава бујичних водотока на основу анкетирања по месним заједницама.

Детаљно теренско рекогносцирање подручја Врњачке Бање, у циљу идентификације степена угрожености појединих приобалних подручја од поплава бујичних водотока, обухвата следеће активности:

- припремни разговори са представницима општине и месних заједница, одговорних за проблематику одбране од поплава;
- обилазак свих насеља у долинама бујичних водотока и потенцијалним плавним зонама;
- регистровање стања корита и приобаља бујичних водотока;
- фотографисање свих детаља релевантних за одбрану од поплава – мостова, пропуста, објеката у протицајном профилу, објеката поред водотока, депонија отпада и др.

С обзиром на хетерогени квантитет и квалитет добијених информација од месних заједница, у вези са проблематиком одбране од поплава, у току детаљног теренског рекогносцирања је извршена верификација свих добијених информација, као и допуна недостајућих података. На тај начин је формирана једна релативно солидна и поуздана база података о угрожености подручја Врњачке Бање од поплава бујичних водотока.

Карактеристичне угрожене тачке, као и објекти који могу отежати, или у потпуности онемогућити протицање, су унете у карту Врњачке Бање у електронској форми и геореференцирани. Свака од унетих тачака је описана припадајућим атрибутима.

Све угрожене тачке за које је оцењено да представљају реалан проблем приказане су на ситуацији размере 1 : 25 000, дате у прилогу.

Оцена је вршена према:

- утицају природних фактора на степен угрожености од бујичних поплава и то:
 1. Хидролошки фактори (површина слива)
 2. Геоморфолошки фактори – дужина (L) и ширина речне долине (B)
 3. Биолошки фактори (присуство вегетације у речном кориту и на обалама)
- утицају антропогених фактора на степен угрожености од бујичних поплава
 4. смањење протицајног профила мостова и пропуста
 5. Објекти у речном кориту који изазивају редукацију протицајног профила (прелази цевовода и осталих инсталација)
 6. Објекти на обалама (стамбени и привредни објекти)
 7. Депоније отпада
- према намени и вредности приобалног подручја и обиму потенцијалних штета од поплава
 8. ширина речне долине
 9. пољопривредне површине, без стамбених и привредних објеката
 10. стамбени и мањи привредни објекти
 11. значајни привредни објекти
- угроженост саобраћајница од поплава бујичних водотока
 12. Локални путеви
 13. Регионални путеви
 14. Магистрални путеви и железничка пруга

3.1 Оцена ризика од поплава – сценаријо поплава

Равничарско подручје је специфично и по великом броју вештачких токова који одводе површинске воде. Генерално, плављења површина на подручју општине Врњачка Бања, за описано присуство природних и вештачких токова, могу се јавити под околностима које су систематизоване по узроцима, значају и рангу штета.

Ове околности се могу сматрати сценаријима. За сваки сценарио поплава, примениће се дефинисање надлежности и подела улога у спровођењу активности и мера у одбрани од поплава.

На основу датих сценарија поплава, због карактера појаве, могућности прогнозе и најаве у циљу спровођења благовремених мера, неминовна је интегрална одбрана.

- велике поплаве и значајне штете могу се јавити при изливању Западне Мораве из свог корита на подручју општине.

Особеност ових поплавних таласа је могућност благовремене прогнозе и најаве непосредно пред појаву.

Ранг штета у условима појаве оваквих поплавних таласа може бити и катастрофалан.

- значајне поплаве и штете могу се десити при изливању из неуређених корита бујичних токова – у сливу реке Западне Мораве.

Овакве поплаве формирају опасан и деструктиван плавни талас, који са собом носи муљ, камење, грање и отпад.

Ризик од поплава условљен је интензитетом и трајањем бујичних киша на сливу и пропусном моћи корита.

Особеност ових поплавних таласа је велика брзина концентрације и брза појава.

Ранг штета је при томе директно условљен и близином вредних добара, па је због тога опасност од поплава већа у приобаљу притока која протичу кроз насеље.

У зони ушћа притока у матичну реку, ризик од поплава је условљен водостајем у матичној реци и стањем корита у зони ушћа. Поплаве приобаља ових токова узводно од ушћа су неминовна и при мањим доточима.

- поплаве се могу десити при изливању из делова каналске мреже (нису у систему одржавања).

Ризик од поплава условљен је интензитетом и трајањем бујичних киша на сливу, пропусном моћи канала и могућностима за ефикасну евакуацију.

- поплаве се могу десити при бујичним кишама у деловима насеља.

Ризик од поплава условљен је интензитетом и трајањем бујичних киша на сливу, пропусном моћи, стањем одводника површинских вода и могућностима за ефикасну евакуацију.

Карактеристика ових поплавних таласа је велика брзина концентрације и брза појава.

Ранг штета је далеко мањи од штета које се могу десити услед изливања из бујичних природних токова.

Линија до које би се десило плављење, површина плавне зоне и ранг штета су условљени.

- У приобаљу реке Западне Мораве, у домену плављења налази се у највећој мери пољопривредно земљиште.
- Лоциране притоке реке Западне Мораве, у домену плављења, такође утичу на ранг штета, при чему се ризик од плављења знатно умањује када су оне регулисане и унутрашње воде могу контролисано евакуисати у свим хидролошким условима у матичним рекама.

На подручју општине Врњачка Бања плављење приобаља се, према томе, може десити по различитим сценаријима.

1. Услед ванредно високих водостаја у кориту реке Западне Мораве и продора вода кроз слаба (критична) места заштитног система.
2. Услед поплавног таласа са сливова неуређених притока токова при високим водостајима у њима. Плављење је последица недовољно пропусне моћи и утицаја успора.
3. Услед наилаaska ванредно великог поплавног таласа са сливова неуређених притока уређених токова, у условима ниских водостаја у њима (плављење је последица недовољне пропусне моћи ових токова)
4. Изузетно, могућа су плављења површина у насељу Врњачке Бање у условима бујичних киша.

3.2 Предлог активности за смањење штета од бујичних поплава за подручје општине Врњачка Бања

3.2.1. Активности Скупштине општине Врњачка Бања:

- Именовање Оперативног тима за заштиту од поплава
- Именовање Повереника тима за заштиту од поплава
- Усвајање Оперативног плана за 2026. годину
- Обезбеђење средстава за реализацију Оперативног плана за 2026. годину
- Израдити евиденцију и карту водотокова и акумулација које могу бити узрок поплава са подацима: функционалност и изграђеност заштитних водопривредних објеката, величину угроженог подручја, културу угроженог земљишта, преглед могућих локализационих насипа и вештачких ретензија и Прогласити плавне зоне од стране Скупштине општине Врњачка Бања
- Утврђивање услова коришћења земљишта и евентуалне градње у плавним зонама
- Корекција Просторног плана Врњачка Бања, и доношење Регулационих планова на подручју Општине Врњачка Бања

3.2.2. Активности Оперативног тима за одбрану од поплава

- Припрема предлога Оперативног плана за одбрану од бујичних поплава
- Програм рада за 2026. годину - Превентивни радови на обезбеђењу пропусне моћи бујичних токова (чишћење речних корита од растиња и дивљих депонија, уклањање препрека, чишћење пропуста и мостова, итд.)
- Припрема предлога приоритета радова за Скупштину општине Врњачка Бања
- Усклађивање система веза тима за одбрану од бујичних поплава и процедура рада
- Праћење реализације оперативног плана за 2026. годину.
- Дефинисање плавних зона на бујичним токовима (геодетска снимања, хидролошки и хидраулички прорачуни)

Превентивне мере и радови у 2026. години спроводиће се према Годишњем програму радова и финансирања одбране од поплава, који је саставни део Оперативног плана одбране од поплава за воде другог реда у 2026. години на територији општине Врњачка Бања.

Да би се смањило штетно дејство вода и да би последице изазване плављењем биле што мање, неопходно је предузети одређене превентивне мере одбране од поплава и то:

- уређење сливова река и потока ван насељеног подручја, како би се предупредиле штете у насељеним местима изазване бујичним деловањем појединих токова,
- уређење потока, и отворених (путних) канала за одвод атмосферске воде у градском подручју,
- набавка додатних материјално-техничких средстава за одбрану од поплава (алати, покретни црпни агрегати, заштитна средства, одећа, обућа, џакови за песак, мобилни систем одбране од поплава и лампе),
- унапредити систем осматрања и јављања у свим месним заједницама на осматрању и јављању,
- предвидети начин регулисања саобраћаја у ванредној ситуацији, начине кретања возила за снабдевање, возила хитне помоћи, комуналних служби и осталих приоритетних служби,
- разрадити план евакуације, места и начин збрињавањ људи и материјалних добара,
- стално едуковати становништво о начину поступања у одређеним ситуацијама, информисањем о местима и начинима евакуације и сл.

На водотоцима II реда, предузети мере:

- изградњу мањих устава и брана, за пријем поплавног таласа,
- стално радити на пошумљавању голети и засејавању травом.

За спречавање штета које изазивају бујице неопходно је уређење и редовно одржавање корита и обала водотока, као и пошумљавање и затрављивање површина у брдским теренима која су подложна ерозији.

Нарочито је потребно обратити пажњу на:

- редовно одржавање путних канала, чишћење и продубљивање како би се повећала пропусна моћ. Ово се посебно односи на путне канале поред регионалних путева, а и поред магистралног, било због неадекватног профила цеви, преко којих су прављени улази или због неодржавања, па чак и потпуног затварања.
- интензивирање рада инспекцијских служби, које би у случају непоштовања одлука о комуналној хигијени и изградњи објеката, благовременим доношењем решења, отклањали недостатке.

4. КРИТЕРИЈУМИ ЗА ПРОГЛАШЕЊЕ И УКИДАЊЕ ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА

На водама II реда редовна, односно ванредна одбрана од поплава проглашава се на деоницама на којима постоје изграђени заштитни водни објекти, тј. на деоницама на којима се спроводи одбрана од поплава, по испуњењу утврђених критеријума за проглашење редовне, односно ванредне одбране од поплава из локалног оперативног плана.

На водама II реда на којима не постоје изграђени заштитни водни објекти стање приправности се проглашава по испуњењу утврђених критеријума за проглашење стања приправности из локалног оперативног плана.

О потреби проглашења ванредне ситуације услед поплава на водама II реда на територији јединице локалне самоуправе одлучује председник општине- командант штаба.

У општини Врњачка Бања, одбраном од поплава за воде II реда руководи Општински штаб за ванредне ситуације за територију општине Врњачка Бања. На основу предлога Општинског штаба за ванредне ситуације, командант општинског штаба проглашава и укида одбрану од поплава на водоточима II реда, у складу са условима и критеријумима утврђеним Оперативним планом одбране од поплава за 2026. годину.

Одлуком Скупштине Општине Врњачка Бања дефинисан је састав, као и послови и задаци које Штаб за ванредне ситуације извршава.

4.1. Критеријуми за проглашење одбране од бујичних поплава

У зависности од степена опасности, одбрана од поплава организује се и спроводи према фазама. Планом за одбрану од поплава се дефинишу следеће фазе одбране:

ФАЗА 1. Припрема за одбрану од бујичних поплава

ФАЗА 2. Ванредна одбрана од поплава

ФАЗА 3. Ванредна ситуација

ФАЗА 4. Отклањање последица штетног дејства вода

Фаза 1 – Редовна одбрана -припрема за одбрану од бујичних поплава има највећи значај, с обзиром на природу бујичних поплава, где је по правилу расположиво време за реаговање на појаву бујичних падавина веома кратко. У овом периоду, неопходно је предузети све потребне мере како би се таласи бујичних вода, које се неминовно јављају, спровели до реципијента уз минимум штета. То пре свега значи детаљно упознавање проблема, добро планирање неопходних радова, обезбеђење неопходних средстава за ове радове, као и њихова реализација.

Редовна одбрана од поплава проглашава се када водостај на меродавној водомерној станици или другом мерном месту достигне ниво редовне одбране из оперативног плана, а очекује се даљи пораст водостаја или када су заштитни објекти угрожени услед дуготрајно високих водостаја. За

воде II реда редовна одбрана од поплава проглашава се у моменту достизања водостаја који је још увек у оквиру корита водотока, а прети да ће се почети изливати из корита. Предузимају се мере осматрања и праћења кретања водостаја, појава и стања заштитних објеката, односно стања корита водотока и по потреби мере неопходне за спречавање нежељених појава.

Фаза 2 - Ванредна одбрана наступа са појавом кише јаког интензитета и дужег трајања, у сливу који гравитира ка брањеном подручју. Предузимају се активности, мере и радови у складу са Оперативним планом одбране од бујичних поплава.

Ванредна одбрана од поплава је када изграђени системи за одводњавање и канализациона мрежа није у могућности да у задовољавајућем року одведе поплавне воде из насеља или са пољопривредног земљишта, са претњом настајања штете на објектима и усевима. Када водостај на меродавној водомерној станици или другом мерном месту достигне ниво редовне одбране, утврђен у складу са критеријумима за увођење мера одбране од поплава из оперативног плана, а очекује се даљи пораст водостаја или када су заштитни објекти угрожени, односно **кад отпочне изливање воде из корита водотокова, проглашава се ванредна одбрана од поплава од спољних вода**, на основу тачке А9. Критеријуми за проглашење одбране од бујичних поплава (III фаза одбране од поплава, План одбране од бујичних поплава на територији општине Врњачка Бања ("Службени лист општине Врњачка Бања" бр. 18/2008).

Када наступи ванредна одбрана од поплава предузимају се мере непрекидног осматрања и праћења кретања водостаја, појава и стања заштитних објеката и мере и радови за очување њихове стабилности и за отклањање нежељених појава.

Ванредна одбрана од поплава од спољних вода на бујичним водотоковима, проглашава се када се најаве екстремно јаки пљускови или нагло топљење снега на сливу бујичног водотока и када се очекује пораст протока бујичне поплаве и пробој одбрамбене линије. Поред мере непрекидног осматрања и обавештавања (центри за обавештавање и узбуњивање), предузимају се и упозоравања локалног становништва, јавности на опасност од поплава. Непосредно након проласка бујичне велике воде, предузимају се неопходне мере на отклањању последица у водотоку и на постојећим заштитним објектима.

Фаза 3 – Ванредна ситуација наступа са појавом изливања поплавног таласа из основног корита, у условима непрекидних падавина у сливу и јаких пљусковитих киша на меродавном делу слива. Ванредна ситуација подразумева посебне мере у саобраћају, по потреби евакуацију становништва и добара.

Ванредна ситуација настаје када није могуће са људством, средствима и постојећим капацитетима за одбрану од поплава отклонити опасност од поплава ширих размера и већих материјалних штета. Руководилац одбране од поплава обавестиће штаб за ванредне ситуације, ради хитног проглашења ванредне ситуације одбране од поплава, на основу III фазе одбране од поплава, тачка А9. Критеријуми за проглашење одбране од бујичних поплава (III фаза одбране од поплава, План одбране од бујичних поплава на територији општине Врњачка Бања ("Службени лист општине Врњачка Бања" бр. 18/2008). Неопходно је ангажовање додатне радне снаге и механизације, ради преузимање већих радова (ископавање нових канала, покретни црпи агрегати и сл.).

Мере у току ванредне ситуације су дефинисане одредбама Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Сл.гласник РС“, бр. 87/2018). Предузимају се мере организоване евакуације становништва и имовине, уз благовремено обавештавање (центри за обавештавање и узбуњивање) и упозоравања локалне самоуправе и јавности на опасност од поплава, по потреби и одговарајуће мере, а непосредно након проласка великих вода, предузимају се неопходне мере на отклањању последица на поплавлјеном подручју, у водотоку и на постојећим заштитним објектима.

На водама II реда редовна, односно ванредна одбрана од поплава проглашава се на деоницама на којима постоје изграђени заштитни водни објекти тј. на деоницама на којима се спроводи одбрана од поплава, по испуњењу утврђених критеријума за проглашење редовне, односно ванредне одбране од поплава из локалног оперативног плана.

На водама II реда на којима не постоје изграђени заштитни водни објекти стање приправности се проглашава по испуњењу напред утврђених критеријума за проглашење стања приправности из локалног оперативног плана.

О потреби проглашења ванредне ситуације услед поплава на водама II реда на територији јединице локалне самоуправе одлучује председник општине, односно командант штаба.

Фаза 4 - наступа након проласка бујичних падавина и поплавних таласа. Након детаљно евидентираних штета насталих за време поплава, спроводе се потребне мере и врше се неопходни радови да се отклоне последице поплава.

КРИТЕРИЈУМИ		
за припрему за извршење радова, мера и активности у одбрани од поплава и проглашење фазе одбране од поплава у надлежности општине Врњачка Бања		
Фазе одбране од поплава	Критеријуми за проглашење фазе одбране од поплава	Ранг и врста активности, мера и радова по фазама одбране од поплава
ФАЗА 1 Припрема за одбрану од Бујичних поплава	Припрема одбране	Мере и радови у припремном периоду, за превентивно отклањање и за организовање одбране од плављења
ФАЗА 2 Ванредна одбрана од поплава	Најаве и појаве поплавне кише дужег времена трајања- јаке пљусковите кише - кише јаког интензитета на меродавном делу слива тока	Ванредне активности, мере и радови у спровођењу одбране од плављења
ФАЗА 3 Ванредно стање	Најава и појава изливања поплавног таласа из основног тока у условима непрекидних падавина у сливу и повремених јаких пљусковитих киша на меродавном делу слива. Извештаји о плављењу терена	Ванредна ситуација, евакуација становништва и добара
ФАЗА 4 Отклањање последица поплава	Након појава изливања поплавног таласа	Отклањање последица плављења

5. ОРГАНИЗАЦИЈА, СТРУКТУРА И УЛОГА ОПЕРАТИВНОГ ТИМА ЗА ЗАШТИТУ ОД ПОПЛАВА

За координацију одбране од поплава за територију јединице локалне самоуправе задужен је руководилац тима за ванредне ситуације надлежан за мере заштите од поплава.

Врло важна мера заштите од елементарних непогода је систематско праћење наиласка непогоде и благовремено упозоравање становништва о надоласећој опасности. Организација интегралне одбране од поплава и координација водопривредних и општинских субјеката у одбрани од поплава на подручју Врњачке Бање спроводи се преко Оперативног тима за одбрану од поплава. На подручју општина које обухватају обе категорије водотока (са и без изграђених заштитних система) морају се респектовати основна начела интегралне одбране од поплава.

То подразумева потпуну и перманентну координацију и синхронизацију свих мера одбране од поплава на водотоковима који се налазе у Оперативном плану за одбрану од поплава и на онима изван система. Организација интегралне одбране од поплава и координација водопривредних и општинских субјеката у одбрани од поплава на подручју Врњачке Бање спроводи се преко Штаба за ванредне ситуације и Оперативног тима за одбрану од поплава.

Оперативни тим за одбрану од поплава чине руководство и чланови тима.

- Руководство чине: **руководилац Оперативног тима, заменик руководиоца и помоћник.**
- Чланови тима организовани су у три целине којима руководи и које координира **руководство Оперативног тима:**
 - **технички сектор:** стручна лица из предузећа која својом оперативом директно учествују у одбрани, лице задужено за евидентирање поплаваних догађаја, као и стручна лица из институција које се баве проблематиком одбране од поплава (ЈВП “Србијаводе”), или могу бити ангажовани у различитим фазама одбране (војска Србије)
 - **представници општинских виталних система** - медицинске службе, цивилна заштита, ситуациони центар, полиција, противпожарна заштита, Црвени крст;
 - **представници привредних система**, који у одбрани представљају посебну целину. Активности Тима врше се руковођењем и координацијом, у складу са дефинисаном шемом руковођења и координације у одбрани од поплава. Начин комуникације је одређен постојећим системом веза – телефонима, факсом, имејлом и мобилним системом веза.

Руководство Оперативног тима има обавезу припреме и израде Оперативног плана за текућу годину, као и обавезе у имплементацији Плана – посебно делова Плана који се односе на конкретне мере и активности у одбрани од поплава.

Оперативни тим за одбрану од поплава обавља следеће активности:

- руководи свим активностима означеним у шеми активности у надлежности општине (административне, хидротехничке и комуналне активности), у периоду ванредних хидролошких околности – од момента најаве поплаве до престанка опасности.
- Руководи и координира учешће свих субјеката у одбрани од поплава, у синхронизованом спровођењу свих планираних мера заштите од вода.
- Обезбеђује услове за израду техничке документације за одбрану од поплава за подручје општине
- Врши перманентно прикупљање информација од РХМЗ о метеоролошкој и хидролошкој ситуацији на подручју Врњачке Бање.
- Организује праћење најаве бујичних падавине и организује систем јављања и раног упозоравања становништва.
- Обезбеђује услове за реализацију програма мера и активности за информисање и едукацију јавности.
- Руководи активностима и радовима на отклањању последица поплава по престанку опасности.
- Остварује контакт са институцијама за благовремено пружање финансијске и материјалне помоћи угроженом становништву и привреди на подручју општине.

5.1 Начин деловања у случају поплава на одређеној деоници водотока

Штаб за ванредне ситуације за територију општине Врњачка Бања, који је у контакту са ЈВП “Србијаводе”, ВПЦ „Морава“ Ниш, за водоток Западна Морава (М.12.-М.12.1-М.12.6.), телефон (018/425-81-85), радарским центром “Бешњаја” – Управа за ванредне ситуације у Крагујевцу (тел.034/335-047), Одељењем за ванредне ситуације Краљево (телефон 036 332-520) и повереницима цивилне заштите у месним заједницама прикупља информације о могућности настанка поплава на одређеној деоници.

Када се најављују веће количине падавина и дође до изливања водотокова односно плавања унутрашњим водама уз претњу за настанак велике материјалне штете и угрожавање живота и здравља животиња и људи на одређеном делу територије Општине, командант Штаба за ванредне ситуације (председник општине), на предлог општинског Штаба за ванредне ситуације или Руководиоца Оперативног тима за заштиту од поплава, доноси одлуку о проглашењу ванредне ситуације на територији или делу територије општине Врњачка Бања, обавештава – руководиоца тима за заштиту од поплава, који са директорима ЈП “Белимарковац”

и ЈКП „Бањско зеленило и чистоћа“ Врњачка Бања (или њиховим заменицима), покрећу људство, механизацију и опрему која је предвиђена оперативним планом.

Са оперативом предузећа које је задужено за обезбеђење алата, материјала, опреме и механизације организује одбрану од поплава на одређеној локацији.

Одбрана од поплава састоји се од радова на подизању насипа од земље, односно цакова пуњених песком. С обзиром на могућност складиштења потребног материјала за израду насипа као први корак треба предузети довоз материјала за израду насипа (песак), односно почети са ископом и превозом земље из најближег позајмишта, или депоније.

У случају потребе за већим бројем ангажованих лица и опреме, руководиоца оперативног тима даје предлог о додатном ангажовању људства, опреме и механизације у одређеној месној заједници.

Све време трајања активности на одбрани од поплава, руководиоца одбране је у контакту са командантом општинског штаба за ванредне ситуације (председник општине или његов заменик).

Након престанка опасности од штетног дејства вода и обезбеђења услова за приступ угроженом подручју, локална самоуправа без одлагања у складу са чл.15 и чл.16. Закона о обнови након елементарне и друге непогоде (Сл гласник РС број: 112/2015), позива грађане да пријаве насталу штету и формира потребан број комисија за процену штете настале након елементарне и друге непогоде за подручје насељених места општине Врњачка Бања, које ће извршити детаљан обилазак подручја у циљу идентификације материјалних штета по врсти објеката и добара и благовремено израдити извештај са одговарајућом фото документацијом. Од изузетног је значаја познавање примењеног режима дистрибуције помоћи: ургентне помоћи као и помоћи за враћање угрожених добара и домаћинства у редовно стање живота.

По завршеним активностима руководиоца одбране од поплава дужан је да команданту општинског Штаба за ванредне ситуације и Општинском већу општине Врњачка Бања у року од 15 дана, достави Извештај о извршеној одбрани од поплава.

5.2. Задаци, одговорности и координација субјеката руковођења у одбрани од поплава

5.2.1 Руководилац оперативног тима

Руководилац Оперативног тима за заштиту од поплава врши следеће послове (по фазама у току одбране):

Фаза 1: Припрема за одбрану од поплава:

- 1/1. Заказује и руководи седницама тима за одбрану од поплава (о.о.п.), на којима се усвајају планови рада.
- 1/2. Обезбеђује услове за имплементацију општинског Плана код свих општинских субјеката;
- 1/3. Врши усаглашавање општег и оперативног плана за о.о.п. са општим и оперативним планом за о.о.п. водопривреде Србије.
- 1/4. Обезбеђује услове и организује програм мера и активности за имплементацију плана за одбрану од поплава код институција које чине виталне системе града.
- 1/5. Обезбеђује услове за интегралне и координиране активности у имплементацији оперативних планова, активности у реализацији активности у склопу припрема за одбрану од поплава и организован рад у ванредним условима.
- 1/6. Обезбеђује услове за израду техничке документације за одбрану од поплава за подручје општине.
- 1/7. Обезбеђује услове за реализацију програм мера и активности за информисање и едукацију јавности.
- 1/8. Организује у сарадњи са другим субјектима и спроводи програм мера и активности за обезбеђење прихватних центара за прихват људи и имовине у ванредним условима.
- 1/9. Прати реализацију радова у складу са усвојеним плановима рада.

1/10.Прима и прати информације у вези са наиласком олујних облака које му доставља Хидрометеоролошки завод.

Фаза 2. Ванредна одбрана од поплава:

- 2/1. Руководи радом тима за заштиту од поплава.
- 2/2. Координира активности са општинским штабом за ванредне ситуације.
- 2/3. Сарађује са руководством за одбрану од поплава из Оперативног плана.
- 2/4. Сарађује са оперативним руководиоцем за одбрану од поплава у области цивилне заштите и оперативним лицем надлежног Ситуационог и Оперативног центра.
- 2/5. Издаје наредбу о предузимању мера за спречавање поплава, које се односе на ангажовање радне снаге, механизације и других средстава и др.
- 2/6. Издаје наредбу о предузимању мера за заштиту здравља људи и добара, које се односе на ангажовање радне снаге, механизације и других средстава и др.
- 2/7. Даје предлог надлежном органу за евакуацију становништва и имовине у ванредним околностима у координацији са штабом цивилне заштите.
- 2/8. Даје предлог команданту штаба за ванредне ситуације, проглашење ванредне ситуације

Фаза 3.: Ванредна ситуација:

- 3/1. Анализира информације са угрожених подручја и по потреби обавештава председника општине и друге надлежне органе (Општинско веће, Општинску управу општине Врњачка Бања, Ситуациони односно Оперативни центар, Црвени крст) о насталим околностима, размерама штете и предузетим мерама и радњама. Обезбеђује писмену евиденцију донетих одлука и наредби.
- 3/2. Организује, руководи и координира спровођење програма евакуације становништва до прихватних центара у ванредним околностима у координацији са штабом цивилне заштите;

Фаза 4.: Отклањање последица поплава:

- 4/1. Обезбеђује услове за спровођење мера и руководи активностима и радовима на отклањању последица поплава по престанку опасности,
- 4/2.Обезбеђује услове за контакт са институцијама за благовремено пружање финансијске и материјалне помоћи угроженом становништву и привреди на подручју општине.

5.2.2 Заменик руководиоца оперативног тима

У одсуству Руководиоца тима или по његовом налогу, у свему замењује Руководиоца тима

5.2.3. Помоћник руководиоца

Помоћник руководиоца Оперативног тима за одбрану од поплава врши следеће послове (по фазама у току одбране):

Фаза 1: Припрема за одбрану од поплава:

- 1 Директно обезбеђује примену оперативног плана код субјеката који учествују у одбрани од поплава;
- 2.Координира рад повереника и о томе обавештава руководиоца тима;
- 3.Врши непосредан увид стања на подручју које може бити угрожено, у сарадњи са Оперативним тимом за заштиту од поплава и предлаже потребне мере из свог домена.

Фаза 2,3,4. Ванредна одбрана од поплава, Ванредна ситуација, отклањање последица поплава :

4. Врши непосредан увид стања на угроженом подручју сарадњи са Оперативним тимом и предлаже потребне мере.

5. Спроводи наредбе руководиоца тима, информише га о стању на терену и предлаже предузимање радова и мера који изискују материјалне трошкове у току одбране као и за отклањање последица поплава;
6. Организује реализацију потребних мера за неопходне хитне радове на угроженим подручјима, по добијању сагласности руководиоца тима. Изузетно уколико би не чињењем били угрожени животи становника предузима мере без добијања сагласности;
7. Води евиденцију о предузетим радовима, мерама и утрошеним средствима у току одбране и отклањању последица поплава;
8. Подноси извештај општинском руководиоцу по завршетку одбране од поплава, а по потреби и у току одбране.

5.2.4. Технички сектор тима

Технички сектор тима обезбеђује благовремено стручне оцене очекиване опасности (хидролошке услове и тенденције) и дефинише техничке могућности одбране и извођења превентивних и ванредних интервенција расположивим људством, механизацијом и опремом. Основ за ове активности је техничка документација за одбрану од поплава за подручје општине (даље: општинска техничка документација за одбрану од поплава) и техничке документација за одбрану од поплава. (Даље: водопривредна техничка документација за одбрану од поплава). Представници ЈВП "Србијаводе" обезбеђују координацију Тима са водопривредном оперативом и субјектима који спроводе одбрану на водотоцима са изграђеним водопривредним системима.

Технички сектор је задужен за израду програма за организацију израде техничке документације за одбрану од поплава за подручје општине као и за верификацију и усаглашавање са постојећом техничком документацијом за одбрану од поплава.

5.2.5. Евидентирање поплавних догађаја на водама 2. реда

Лице задужено за евидентирање поплавних догађаја на територији општине Врњачка Бања је:
Александар Бекчић, тел: 064/0595958;
мејл адреса: aleksandar.bekcic@vrnjackabanja.gov.rs

5.2.6. Повереници

Повереници врше следеће послове у свим фазама одбране као и у фази ванредне ситуације, односно у фази отклањања последица поплава:

1. Врши непосредан увид у стање на подручју и доставља информације помоћницима;
2. Предлажу спровођење радова и мера на свом терену у зони одбране у току;
3. Организују и руководе хитним радовима и мерама у свом реону;
4. Извештавају помоћника о предузетим мерама и воде евиденцију о стању на терену, ангажованом људству, механизацији и др.

5.2.7. Активности виталних система на подручју општине

Посебним документима који су саставни део овог Плана именују се одговорна лица и њихови заменици у институцијама које чине виталне системе општине, са дефинисаном улогом у одбрани од поплава.

У поменутих документима назначени су сви потребни подаци од значаја за комуникацију у различитим фазама одбране од поплава. У ванредним околностима неопходно је обезбеђење услова за несметани рад виталних система општине, који су делом и активни учесници у спровођењу одбране.

Овим планом дефинише се првенствено заштита и обезбеђење објеката и седишта ових виталних система, али и њихова улога у пружању помоћи учесницима који непосредно учествују у одбрани.

5.3 ДУЖНОСТИ, УПРАВЉАЊЕ РАДОМ ТИМА, СЕДИШТЕ ТИМА, СИСТЕМ ВЕЗА - НАЧИН КОМУНИКАЦИЈЕ ИЗМЕЂУ ЧЛАНОВА ТИМА

Оперативни Тим за заштиту од поплава обавља следеће дужности:

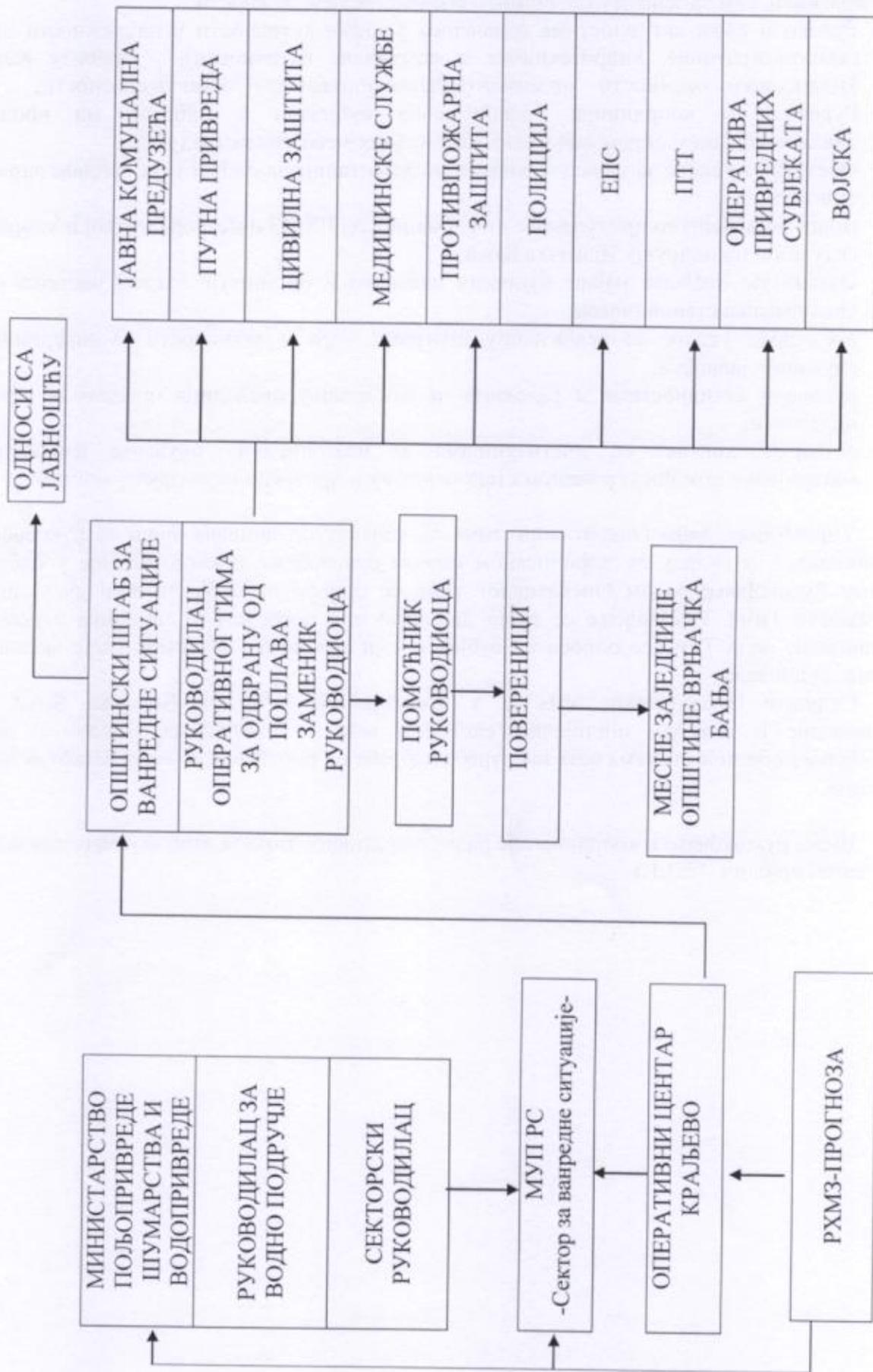
- руководи свим активностима означеним у шеми активности у надлежности општине (административне, хидротехничке и комуналне активности), у периоду ванредних хидролошких околности – од момента најаве поплаве до престанка опасности;
- руководи и координира учешће свих субјеката у одбрани од поплава, у синхронизованом спровођењу свих планираних мера заштите од вода;
- обезбеђује услове за израду техничке документације за одбрану од поплава за подручје општине;
- врши перманентно прикупљање информација од РХМЗ о метеоролошкој и хидролошкој ситуацији на подручју Врњачка Бања;
- организује праћење најаве бујичних падавина и организује систем јављања и раног упозоравања становништва.
- обезбеђује услове за реализацију програма мера и активности за информисање и едукацију јавности;
- руководи активностима и радовима на отклањању последица поплава по престанку опасности;
- остварује контакт са институцијама за благовремено пружање финансијске и материјалне помоћи угроженом становништву и привреди на подручју општине.

Управљање радом Оперативног тима за заштиту од поплава врши се руковођењем и координацијом, у складу са дефинисаном шемом руковођења и координације у одбрани од поплава. Руковођење радом Оперативног тима се односи на субјекте који су у директној надлежности Тима. Руковођење се врши директно или посредством заменика и помоћника. Координација рада Тима се односи на субјекте који аутономно обављају своје активности у одбрани од поплава.

Седиште Оперативног тима је у просторијама општине Врњачка Бања. Начин комуникације је одређен постојећим системом веза – телефонима, факсом и имејлом. Обезбеђење мобилног система веза за потребе одбране од поплава је обавеза Штаба за ванредне ситуације.

Шема руковођења и координације рада Оперативног тима за заштиту од поплава дата је у следећем прилогу (5.3.1.)

Шема руковођења и координације рада Оперативног тима за заштиту од поплава (прилог 5.3.1)

5.3.2 Састав оперативног тима за заштиту од поплава на територији општине Врњачка Бања – Табела

Ред. бр.	Орган	Име и презиме	Дужност	Адреса стана/посао	Запослен	Телефон			E-mail
						Кућни	Посао	Мобилни	
1	Руководилац тима	Иван Цатић	Заменик председника општине	Крушевачка бр.17	Општина Врњачка бања	5614-495	612-627	063/7003845	dzaticivan1977@g.mail.com
2	Заменик руководиоца тима	Горан Кнежевић	члан Штаба	Жике Ваљаревић бр1	ЈП. "Бели марковац"	615-296	612-052	064/8479995	info@belimarkovac.co.rs
3	Помоћник руководиоца	Ивица Лазаревић	члан Штаба	Жике Ваљаревић бр1	ЈП "Шуме Гоч"		616-080	0648173940	jpsumegoc@gmail.com
4	Технички сектор	Бранислав Бежановић	Директор стамбене агенције	Војвођанска бб	Општинска стамбена агенција		612-628	064/9794777	bezanovicffm@yahoo.com
5	Евидентирање поплава и догађаја	Александар Бекчић	Послови одбране и ел. непогода	Крушевачка бр.17	Општинска управа општине Врњачка Бања	619-500	601-203	064/0595958	aleksandar.bekic@vrnjackabanja.gov.rs
6	Представници виталних система на територији општине	Живко Карапанчић	командир ватрогасне јединице	Београдска бб	МУП РС		611-123	066/8897466	
		Вања Балшић	директор	Ужичка /8.Март а бр.12	Специјална болница за интерне болести		6155-145; 613-450	063/77057781	bolnicavb@open.telekom.rs
		Милица Давидовић	дипл. маш.и нж.	Кнеза Милоша бр.161	Интерклима Д.О.О		632-442	064/6103822	info@interklimate.rs
		Дејан Стојковић	директор	Кнеза Милоша бб	Електродистрибуција Краљевопогон Врњачка Бања		616-020		

		Весна Малићанин	Дирек тор	Краљев ачка бр.21	Дом здравља" Др Никола Џамић"		036/ 601- 602	063/7 50046 4	dzvbanja@gmail. com
7	представ ници привредн их система	Зоран Бабић	Преду зетник	Ново село бр.688	„Аутопре возничко трговинс ко услужна радња Кипер транс Бабић“ Ново село		632- 892		
		Никола Раденковић	Дирек тор	Моравс ка ба	„Провија “ доо Врњачка Бања		621- 225	062/58 4-001	
		Томислав Веселиновић	Преду зетник	Грачац 247/в	„Аутопре возничка радња за превоз робе Веселино вић“ Грачац			063/21 5-694	
		Милосав Новоселац	Дирек тор	Врњачк а бр.63	„ГП Траг М“ доо Врњачка Бања			063/65 3-810	
		Видосава Пандрц	Дирек тор	Краљев ачки пут бр.13 Врњци	„VS ENERGY 2015 DOO		673- 080	063/77 13258	sanja@vsenerg y.rs
8	Поверени ци	Дејан Пецић	Начел ник за инспе кц. посло ве	Крушев ачка бр.17	Општинс ка управа		601- 272	069/88 27727	dejan.pecic@vr njackabanja.go v.rs
		Бојан Новоселац	предсе дник савета МЗ	Врњачк а Бања	МЗ Врњачка Бања, Липова и Гоч	561- 4452	611- 379	064/1 12880 8	
		Александар Радаковић	радник МК	Вранеш и	Општинс ка управа	5466 -113	5466 -310	065/2 79603 6	
		Раица Бачевац	предсе дник савета МЗ	Вукуши ца		-	-	069- 5915- 979	

	Радован Вукомановић	представник савета МЗ	Отроци	МЗ Отроци	5467 079	612-644	065/2 79603 6	
	Сандра Боровић	председник савета МЗ	Подунавци	МЗ Подунавци	-	601-262	069-100-2103	
	Анђела Дебељак	председник савета МЗ	Грачац	МЗ Грачац	-	5467-042	062/1 73826 9	
	Драгица Миковић	радник МК	Ново Село	Општинска управа	631-295	631-776	065-442-5511	
	Барбара Гочанин	радник МК	Рсавци	Општинска управа	631-805	631-776	069-44551 27	
	Миљко Арсић	председник савета МЗ	Врњци	МЗ Врњци	632-700	601-251	060/0 63270 0	
	Саша Стојановић	председник савета МЗ	Штулац	МЗ Штулац	651-586	651-635	066/0 33304	
	Драган Лазић	председник савета МЗ	Штулац	МЗ Руђинци	621-020	612-277	069/6 62493	
	Горан Думановић	Повереник	Станишинци	послови МК	641-152	641-020	064/ 25341 60	
	Микица Новичић	Повереник	Гоч	МЗ Врњачка Бања-Гоч	/	/	061/22 33278	

5.3.3 Преглед органа локалне самоуправе и месних заједница који се ангажују у заштити од елементарних непогода

1	Назив	Седиште/адреса Телефон	Руководилац - одговорно лице			
			Име и презиме/адреса становања	кућа	посао	мобилни
2	3	4	5	6	7	
1	Општинско веће	Крушевачка бр.17; 612-627	Бобан Буровић, Грачац	5467-358	601-227	064/22515 74
2	Општинска управа	Крушевачка бр.17; 611-300	Славиша Пауновић	621-258	601-214	069/8827 702
3	Одељење за послове органа општине	Крушевачка бр.17; 611-302	Јасмина Трифуновић	612-714	601-226	069/8827 700

4	Одељење за буџет и финансије	Крушевачка бр.17; 601-228	Дунић Зоран	613-301	601-228	069/88277 06 064/24978 43
5	Одељење за локалну пореску администрацију	Крушевачка бр.17; 601-269	Снежана Миљевић	615-456	601-269	064/88278 82
6	Одељење за локани економски развој и инвестиције	Крушевачка бр.17; 601-262	Небојша Алимпић	-	601-262	069/25467 42
7	Одељење за урбанизам, еколошке и имовинско-правне послове	Крушевачка бр.17; 601-220	Биљана Новоселац	-	601-220	064/1962 457
8	Одељење за општу управу	Крушевачка бр.17; 601-218	Марија Атанасковић	-	601-218	064/23682 23
9	Одељење за привреду и друштвене делатности	Крушевачка бр.17А; 601-243	Марина Станковић	-	601-205	065/31164 70
10	Одељење за инспекцијске послове	Крушевачка бр.17; 601-232	Дејан Пецић	621-671	601-232	069/8827 727
11	Месне заједнице са подручја општине Врњачка Бања	Врњачка Бања; 611-366	Бојан Новоселац	561-4452	611-379	064/1128 808
		Вранеша; 5466-310	Иван Терзић	5466-019	-	064/15054 25
		Вукушица	Раица Бачевац	-	-	069-5915-979
		Подунавци; 671-384	Сандра Боровић	-	601-262	069-100-2103
		Грачац; 5467-042	Горан Ђуровић	-	-	066/4909-410
		Отроци	Радован Вукомановић	-	612-550	066-1796-036
		Ново Село; 631-776	Бојан Вукмировић	-	631-776	065/3556 387
		Рсовци; 632-213	Зоран Бончић	-	632-213	069/6394 77
		Штулац; 651-635	Саша Стојановић	651-586	614-500	066/0333 04
		Руђинци; 612-277	Драган Лазућ	621-020	-	069/6624 93
		Станишинци; 641-020	Горан Чомагић	-	-	061-1133-682
Врњци; 601-251	Данијела Протић	-	-	064-8806985		

5.3.4 Дужности и обавезе субјекта одбране од поплава (правна лица носιοци активности)

За спровођење заштите од поплава потребно је, од стране Штаба за ванредне ситуације општине Врњачка Бања, обезбедити радну снагу, материјал и опрему од следећих Предузећа, као носιοца активности у одбрани од поплава:

- 1.1 Јавно предузеће „Белимарковац “Врњачка Бања, тел. 036 612-052, директор и члан Штаба за ванредне ситуације општине Врњачка Бања Горан Кнежевић, тел.064/ 8479995;
- 1.2 Јавно комунално предузеће „Бањско Зеленило и чистоћа“, директор и члан Штаба за ванредне ситуације општине Врњачка Бања Момчило Крстић, тел. 036/546-8252, моб.тел.064/8617193 и
- 1.3. Јавно предузеће „Шуме Гоч “ Врњачка Бања тел. 036/616-080, директор и члан Штаба за ванредне ситуације општине Врњачка Бања Ивица Лазаревић, тел. 036/631-399 и моб.тел. 069 8173940

У случају проглашења ванредне ситуације, ови субјекти су дужни да:

1. обезбеде сопствене објекте и опрему од директног утицаја поплавних вода,
2. одржавају саобраћајнице локалног карактера и путеве од значаја за одбрану од поплава,
3. обезбеде функционалност и заштиту објекта у ванредним ситуацијама од штетног дејства воде (редовно чишћење око мостова, канала, сливника, пропуста у склопу пута на којима се формира бујични талас),
4. обезбеде прилазе за одбрану од поплава,
5. обезбеде поуздано водоснабдевање становништва и све потребне мере заштите виталних објеката који могу бити угрожени штетним дејством воде,
6. обезбеде функционалност атмосферске и фекалне канализације у ванредним ситуацијама,
7. обезбеде поуздано функционисање сопствене оперативе и механизације у ванредним ситуацијама и са њом учествују у реализацији оперативних мера, активности и радова у свим фазама од поплаве, а у складу са шемом руковођења и кординације. Предузећа задужена за одбрану од поплава морају да поседују следећи материјал и опрему за сваку од ових локација:

- џакови (јутани) 500 ком,
- ашови 10 ком,
- лопате 10 ком,
- секире 5 ком,
- тестере 2 ком,
- чекићи 2 ком,
- клешта 2 ком,
- паљена жица 2 кг,
- ексери 2 кг,
- крампови 10 ком,
- лампе 10 ком,
- канап за вреће – клубе 5 ком,
- чизме рибарске 5 пари,
- чизме рибарске кратке 20 пари.

5.3.5 Преглед расположивих средстава у предузећима и установама чији је оснивач општина Врњачка Бања

Стисак расположивих возила и машина у ЈП “Белимарковац”

Ред.б рој	Врста механизације		комад а	Име и презиме возача/руковаоца машине	телефон мобилни/фиксни
1.	Теретно возило	FIAT FIORINO CARGO 1.4 8V	1	Смиљко Лекић	0631026123 / 036632828
2.	Теретно возило	FIAT DOBLO PANORAMA	1	Драган Ковачевић	0628031113 /
3.	Теретно возило	IVECO DAYLI 35 C 11 D	1		

4.	Теретно возило	FAP 1417 BSK/36 4X4	1		
5.	Путн. возило	LADA 4x4	1	Ивица Савић	063/109695 3
6.	Путн. возило	LADA 4x4	1	Александар Благојевић	0631123780 / 036615296
7.	Теретно возило	MERCEDES 950 AXOR 1823 4X2 39-VOMA	1	Јован Ивошевић	0631046059 / 036621669
8.	Радна машина	BOB CAT S 130	1	Стојан Ивановић	062/387582
9.	Радна машина	NEW HOLLAND B 100 B	1	Раде Ђорђевић	0631048036 / 036631635
10.	Трактор	IMT 542	1	Владица Ђоћић	0631084291 / 036632362
11.	Прикљ. возило за трактор	МАЈЕВИСА 451875	1	Владица Ђоћић	0631084291 / 036632362
12.	Теретно возило	GAZELA NEXT	1		

Списак расположивих возила и машина у „Врући извори“ д.о.о Грачац

Ред. број	Врста механизације		копада	Име и презиме возача/руковаоца машине	телефон мобилни/фиксни
1.	Теретно возило	Камион „OAF 19.314“	1	Веселиновић Милан Миковић Драган	063/307773 069/605503
2.	Радна машина	Багер –ровокопач	1	Милићевић Милош	069/5467341
3.	Теретно возило	„MAZDA BT-50“	1	Младен Станковић	063/1406746
4.	Теретно возило	RENAULT KANGOO	1	Гмитрић Саво	063/ 388921
5.	Теретно возило	FORD TRANZIT	1	Влајковић Верољуб	062/ 1704740
6.	Радна машина	SKIP-TEREX 820	1	Бонцић Милан	064/1262186
7.	Путничко возило	FIAT DOBLO	1	Пецић Мијајло	064/8226577

Списак расположивих возила и машина у ЈП. „Шуме - Гоч“

Редни број	Врста механизације	комада
1.	Таруп ТА32	1
2.	Доставно возило	1
3.	Трактор са приколицом	1
4.	Косачица са турбином	1
5.	Дробилица за грање	1
6.	Цистерна за поливање	1
7.	Утоваривач ровокопач	1
8.	Булдожер ТГ 140	1
9.	Камион са платформом-дизалица	1
10.	Моторне косе ФС350	
11.	Ротационе и леђне косачице	
12.	Моторне и убодне тестере	
13.	Машина за бушење рупа	1
14.	Остала опрема (бушилице, брусиле, пумпе и сл)	

Списак расположивих возила у ДЗ „Др Никола Цамић“ Врњачка Бања“

Ред. бр.	Марка	Тип	Регистарска ознака	Број возила
1.	Citroen	Jumper	VB 036-FE	1
2.	Hyundai	H1	VB 018-XK	1
3.	Hyundai	H1	VB 018-XJ	1
4.	Peugeot	Partner	VB 015-XS	1
5.	Peugeot	Partner	VB 017-ID	1
6.	Peugeot	Boxser	VB 019-ZC	1
7.	Peugeot	Boxser	VB 019-ZD	1
8.	Fiat	Ducato	VB 027-IA	1
9.	Fiat	Doblo	VB 034-UL	1

Списак расположивих возила у „Специјалној болници за интерне болести“ Врњачка Бања

Ред.бр.	Марка	Тип	Година производње	Број возила
1.	Dacia	Logi		1
2.	Fiat	Panda		1
3.	Fiat Doblo	Doblo		1

Списак расположивих возила у Центру за социјални рад Врњачка Бања

Ред.бр.	Марка	Тип	Година производње	Број возила
1	Zastava	10	2007	1

Списак возача који се могу ангажовати

Ред.бр.	Име и презиме возача	запослен	Моб.тел./тел.
1.	Мирослав Станојчић	ДЗ „Др Никола Цамић“	0648068130/ 036/601-691
2.	Ненад Жерађанин	ДЗ „Др Никола Цамић“	064/80-68-136
3.	Саша Јелићанин	ДЗ „Др Никола Цамић“	064/80-68-135

4.	Мирољуб Станојчић	ДЗ „Др Никола Цамић“	064/80-68-132
5.	Дарко Новичић	ДЗ „Др Никола Цамић“	064/80-68-296
6.	Жерађанин Ненад	„Специјална болница за интерне болести“	062/235-944
7.	Петрушић Никола	„Специјална болница за интерне болести“	062/233-508
8.	Милићевић Дејан	„Специјална болница за интерне болести“	062/235-943
9.	Петрашиновић Никола	„Специјална болница за интерне болести“	062/816-0173
10.	Александар Чомагић	Центар за социјални рад	0648827810/ 036/611-120

Списак привредних субјеката који се могу ангажовати на заштити и отклањању у последица од поплава на територији општине

Ред.б рој	Назив пр.субјекта	Седиште	Одговорно лице	Мобилни телефон/телеф он
1.	ГП ТРАГ М ДОО ВРЊАЧКА БАЊА Мат.број 06826121 ПИБ 102652034	ВРЊАЧКА БАЊА ВРЊАЧКА 63	МИЛОСАВ НОВОСЕЛАЦ	063/653-810
2.	АПР“ВЕСЕЛИНОВИЋ” ПИБ 101078554	ВРЊАЧКА БАЊА ГРАЧАЦ 247в	ТОМИСЛАВ ВЕСЕЛИНОВИЋ	063/215-694
3.	PROVIA DOO VRNJAČKA BANJA Мат.број 20157895 ПИБ 104422763	ВРЊАЧКА БАЊА МОРАВСКА 6А	НИКОЛА РАДЕНКОВИЋ	062/584-001
4.	КИПЕР ТРАНС БАБИЋ ВРЊАЧКА БАЊА Мат.број 51832507 ПИБ 102846906	ВРЊАЧКА БАЊА НОВО СЕЛО 688	ЗОРАН БАБИЋ	036/632-892
5.	ПРЕВОЗНИЧКА РАДЊА“ПРЕВОЗНИК- БОГИЋЕВИЋ”ТРСТЕНИК Мат.број 56759603 ПИБ 103625127	ТРСТЕНИК Браће Спасојевић 36	МИЛОШ БОГИЋЕВИЋ	063/609-533
6.	IDSONIX DOO VRNJAČAKA BANJA Мат.број 20205415 ПИБ 104687961	ВРЊАЧКА БАЊА ЖИКЕ ВАЉАРЕВИЋА 9	ИЛИЈА ЂУРИЋ	063/666-717
7.	УНИВЕРЗАЛ М4 ДОО ВРЊАЧКА БАЊА Мат.број 06999654 ПИБ 101076350	ВРЊАЧКА БАЊА ЖАРКА ЗРЕЊАНИНА 41	МИЛЕВА НИКОЛИЋ	036/663-270
8.	МЕСНА ЗАЈЕДНИЦА НОВО СЕЛО ЗАНАТСКО ПОСЛОВНИ ЦЕНТАР НОВО СЕЛО Мат.број 07176520 ПИБ 100917061	ВРЊАЧКА БАЊА НОВО СЕЛО	МИЛАН РАДУЛОВИ	036/631-776 063/8155224 036/633-025
9.	ВЛАДА ЂИРИЋ ПРЕДУЗЕТНИК, ГРАЂЕВИНСКА РАДЊА ВЛАЛЕХ РУЊИНИ	ВРЊАЧКА БАЊА РУЊИНИ	ВЛАДА ЂИРИЋ	064/121-4118

	107301571			
10.	БЕТМОНТ ДОО ВРЊАЧКА БАЊА Мат.број 20003952 ПИБ 103749810	ВРЊАЧКА БАЊА НЕМАЊИНА 15ж	СЛАЂАН МИЈАТОВИЋ	036/618-070
11.	VS ENERGY 2015 DOO BEOGRAD OGRANAK BETON VRNJCI"	ВРЊАЧКА БАЊА Краљевачки Пут 13 ВРЊЦИ	ВИДОСАВА ПАНДРЦ	036/673-080 0637713258

Због потребе изградње аутопута Моравски коридор на деоници која пролази кроз територију општине Врњачка Бања, који се укршта са водотоцима 2. реда на територији општине, сачињен је састав тима и списак механизације за заштиту од поплава током изградње и за потребе изградње Моравског коридора испред компаније „Бехтел-ЕНКА УК Лимитед“ Огранак Београд (извођач радова), а све у циљу превенције и спречавања поплава, као и ефикасне одбране од поплава.

Састав тима за заштиту од поплава током изградње и за потребе изградње Моравског коридора испред компаније Бехтел- Енка (извођач радова)

Бр.	Име и презиме	Радно место	Број телефона	Е-маил
1	Марко Димић	Одговорни извођач радова	069/80-68-406	marko.dimic@besmp.rs
2	Саша Накић	Одговорни извођач радова	069/80-68-544	sasa.nakic@besmp.rs
3	Kevin Crandall	Руководилац поддеонице 1-4	069/80-68-408	kevin.crandall@besmp.rs
4	Ilker Efe Konya	Руководилац поддеонице 1-4	069/809-76-03	efe.konya@besmp.rs
5	Dogucan Yilmaz	Инжењер на градилишту	069/809-75-95	dogucan.yilmaz@besmp.rs
6	Prabu Kannayan	Инжењер на градилишту	069/80-68-357	prabhu.kannayan@besmp.rs
7	Onur Ipek	Инжењер на градилишту	069/806-87-61	onur.ipek@besmp.rs

Списак механизације и опреме Бехтел- Енка (извођач радова)

Бр.	Врста машине	Назив	Ознака
1	Багер точкаш	Hidromek	230
2	Багер точкаш	Hitachi	/
3	Багер точкаш	CAT	336
4	Багер гусеничар	Hitachi	H350

За припрему спровођења Оперативног плана одбране од поплава на територији општине, Врњачка Бања за 2026.г. потребно је обезбедити следећи материјал:

РЕД . БР.	ВРСТА МАТЕРИЈАЛА	КОЛИЧИНА	ЈЕДИНИЦА МЕРЕ	ЈЕДИНИЧНА ЦЕНА	СВЕГА
1.	ЦАК ЈУТАНИ	1000	комад	300,00	300.000,00
2.	КАНАП ЗА ВРЕЂЕ	10	клубе	800,00	8.000,00
3.	АКУМ. БАТ. ЛАМПА	20	комад	3300,00	66.000,00
4.	ЧИЗМЕ РИБАРСКЕ	10	пар	7.500,00	75.000,00
5.	ЧИЗМЕ ГУМЕНЕ	40	пар	3.200,00	128.000,00
6.	ПАЉЕНА ЖИЦА	4	кг	260,00	1040,00
7.	ЕКСЕРИ РАЗНИ	4	кг	240,00	960,00

8.	ПРИРУЧНА АПОТЕКА (Торба тт-4)	1	комад	6.250,00	6.250,00
9.	АШОВИ	20	комад	1.200,00	24.000,00
10.	ЛОПАТЕ	20	комад	1.400,00	28.000,00
11.	СЕКИРЕ	10	комад	2.500,00	25.000,00
12.	ТЕСТЕРЕ	4	комад	2.350,00	9.400,00
13.	ЧЕКИЋИ	4	комад	1.000,00	4.000,00
14.	КЛЕШТА	4	комад	800,00	3.200,00
15.	КРАМПОВИ	20	комад	3.300,00	66.000,00
16.	КАБАНИЦЕ	4	комад	2.000,00	8.000,00
СВЕГА:				752.850,00	

6.0 НАЧИН УЗБУЊИВАЊА И ОБАВЕШТАВАЊА

Узбуњивање се врши сиренама за јавно узбуњивање и знаци за узбуњивање су јединствени за територију државе. Додатна обавештења емитују се преко радио и телевизијских станица, као службена саопштења Ситуационог или Оперативног центра. У случају недовољне покривености делова територије сиренама за јавно узбуњивање или њихове недовољне чујности, узбуњивање се врши коришћењем приручних средстава (звона и др.), а становници таквих подручја се посебно упознају са овим знацима.

Елементарне непогоде се када је могуће, најављују комбинацијом једноличних и завијајућих звукова у укупном трајању од 60 секунди (један једноличан звук у трајању од 20 секунди, један завијајући звук у трајању од 20 секунди и још један једноличан звук у трајању од 20 секунди), осим у случају изненадне појаве елементарних непогода.

По сазнању или обавештењу о наступању поплаве, угрожени субјекти су дужни да у циљу своје безбедности и ублажавања последица ванредне ситуације поступају на начин што ће:

- склонити лакше покућство и намирнице на више делове стана-куће,
- причврстити предмете који не тону,
- искључити електричне и друге инсталације, затворити воду и са неопходним стварима и документима склонити се на безбедно место.

Ако је поплава наступила брзо и изненадно, потребно је да се угрожена лица склоне на погодно место и уколико су окружена водом, потребно је наћи начин да се дозову спасиоци.

7.0 САНАЦИЈА ПОСЛЕДИЦА ОД ПОПЛАВА

Санација последица од поплава, у случају проглашавања ванредне ситуације реализоваће се по основу утврђеног програма, а на предлог Штаба за ванредне ситуације. Настале последице у ванредним догађајима, отклањаће службе редовне делатности на основу Програма и закључака Општинског већа и други ангажовани субјекти у складу са законом.

Програми санације последица од поплава засниваће се на извештајима комисија за процену штете, односно обима, врсте и висине материјалне штете и надлежних служби Општинске управе општине Врњачка Бања и јавних предузећа.

Реализација Програма санације последица од поплава, вршиће се по следећем приоритету:

- отклањање последица на комуналној инфраструктури ради обезбеђивања нормалног функционисања становништва у обављању основних животних потреба;

- санирање приобалних делова речних токова, израда пропуста и канала и њихво чишћење ради спречавања даљих последица од поплава;

- Санација последица на грађевинским објектима у власништво правних и физичких лица вршиће се сходно расположивим новчаним средствима у буџету општине, помоћи Владе и донатора, на основу законом и другима актима утврђених критеријума. Послове на санацији последица на грађевинским објектима у власништво правних и физичких лица координира Општински штаб за ванредне ситуације.

8.0 ФИНАНСИРАЊЕ РАДОВА НА ПРЕВЕНТИВНОЈ ЗАШТИТИ ОД ПОПЛАВА

Финансијска средства за извођење радова и спровођење мера у одбрани од поплава у складу са овим планом обезбеђују се у буџету општине Врњачка Бања – Одлука о буџету за 2026.годину („Сл.лист општине Врњачка Бања“, бр.28/25), а у случају настанка материјалних штета од елементарних непогода изнад 10% утврђеног буџета општине у последње три године, у санацији користиће се средства буџета Републике Србије и други приходи у складу са Законом о обнови након елементарне и друге непогоде и другим прописима.

За финансирање припрема, спровођења и развоја програма, пројеката и других активности у области смањивања ризика, управљања и реаговања у ванредним ситуацијама, општине Врњачка Бања на основу Процене ризика опасности од елементарних непогода, може приступити изради Програма и пројеката ради обезбеђивања додатних средстава код Фонда за ванредне ситуације Републике Србије на основу Одлуке о образовању Буџетског фонда за ванредне ситуације (Сл. гласник РС“ бр. 92/2010) и других донатора.

9.0 ПРЕГЛЕД ПОПЛАВНИХ ПОДРУЧЈА СА УГРОЖЕНИМ ОБЈЕКТИМА

9.1.Плавне зоне и критични делови водотокова

На основу анализа великих вода и извршене анализе евидентираних плављења у 2014. години као години која је премашила стогодишње просеке високих вода, утврђене су плавне зоне водотокова другог реда:

Врбљански поток

Врбљански поток - Балабан, излива се у површини од око 15ha на територији ове општине у потезу Радоњића и Милашиновића.

Веселићки поток

Веселићки поток, плави потез кућа Лисинаца у тзв. Доњим Вранешима у површини од око 20 ha.

Подунавачка река

Подунавачка река, плави ораничне површина од око 15 ha идући од Државног пута према Западној Морави. Подунавачка река излила је у 2020.години. У току 2024. године на територији општине вршено је чишћење речних корита у вредности од 3.598.800,00 динара. Радови су изведени на Новослекој, Грачачкој и Подунавачкој реци и Јелошничком потоку.

Грачачка река

Грачачка река због велике продукције и транспорта наноса излила се у потезу од државног пута до Западне Мораве, односно у потезу Беловик и др. Плавна површина износи око 25 ha са ширином плављеног подручја од око 300м. На наведеном подручју дошло је до проширења речног тока. У току 2015. године вршено чишћење и продубљивање речног корита уз израду насипа.

У 2017. години дошло је до изливања у горњем току Грачачке реке у потесу мост изнад куће Петрушића па до моста код грачачке цркве. Низводно је направљена штета на стамбеним, помоћним објектима, инфраструктури у износу од преко 30 милиона динара. Грачачка река изливала је у 2019. и 2020.год. У току 2024. године на територији општине вршено је чишћење речних корита у вредности од 3.598.800,00 динара. Радови су изведени на Новоселској, Грачачкој и Подунавачкој реци и Јелошничком потоку.

Обзиром да ЈВП. „Србијаводе“ завршило прочишћавање речног корита Грачачке реке и израду обалоутврда од уливања у З. Мораву до магистралног пута Краљево –Крушевац, као и израду потпорних зидова (израда потпорних зидова од Грачачке Цркве до куће Пршића, и поред кућа Станковића), одређено је штићено подручје од моста изнад куће Петрушића па до моста код Грачачке Цркве у дужини речног корита око 320 метара.

Штићено подручје Грачачке реке

Новоселска река

Новоселска река услед јаружасте ерозије и подизања нивоа Западне Мораве повратним дејством велике воде дошло је до плављења подручја, тзв. Подова код школе, кућа Маринковића и Петровића, затим потез Мајсторовића у захвату велике кривине, испод државног пута у потезу Бурмаза и Растоке. Плавна површина износи око 90 ha. У току 2015. године вршено чишћење и продубљивање речног корите и израда две буичне преграде у горњем делу и то у водотоку Гочке и Ћелијске реке. У 2019., 2020. и 2023. години дошло је до изливања Новоселске реке. Као последица бујичних токова из 2023. године порушен је мост на Малој реци у Новом Селу. Овај мост је саграђен и финансиран из средстава УНОПС-а. у износу од 17.7847,44 долара и 3.948.295,00 динара, односно око 23.600.000,00 динара. У току 2024. године на територији општине вршено је чишћење речних корита у вредности од 3.598.800,00 динара. Радови су изведени на Новослекој, Грачачкој и Подунавачкој реци и Јелошничком потоку.

Врњачка река

Врњачка Река у 2014. години излива се почев од куће Ивановића, односно у делу нерегулисаног тока реке, као и у регулисанм току кроз Врњачку Бању у делу од Термалног купатила до Ауто-мото друштва и у делу водотока почев од државног пута до Западне Мораве у површини од око 28 ha. У току 2015. године вршено је чишћење и продубљивање речног корите и то у делу од моста на државном путу до ушћа у Западну Мораву.

ЈВП „Србијаводе“ је у 2018.години извело хитне санационе радове на објектима за заштиту од вода који су оштећени у поплавама 2017.године, односно радове на смањењу ефеката засипања Западне Мораве, обезбеђењу пропусне моћи корита Врњачке реке и поправку оштећених објеката у дужини од око 6 км (од ушћа у З. Мораву до градске зоне).

У 2023.години Врњачка река је изливала, на појединим местима када је настало више оштећења обалоутврде. ЈВП „Србијаводе“ је на Врњачкој реци извршило санацију речног корита на оштећеним деловима, од локације ресторана "Гочко" до локације Ауто мото савеза Србије.

Штићено подручје на Врњачкој реци је од моста стационара „Стари Меркур“ до моста у Војвођанској улици у дужини речног корита од око 770 метара.

Штићено подручје Врњачке реке

Липовачка река

Липовачка река излива се у целом току кроз насеље Липова и делом тока кроз насељено место Врњачка Бања до ушћа у Врњачку реку. Ширина плавног појаса је од 15м до 40м.

Штићено подручје на Липовачкој реци је од моста у улици Жике Ваљаревић до коског моста код „Дрваре“ у дужини речног корита од око 610 метара.

Штићено подручје Липовачке реке

Слатински поток

Слатински поток плави у делу почев од кућа Стаменића, па до држаног пута Краљево – Крушевац и у зони канала државног пута у Штулцу. У 2023.години дошло је до изливања Слатинског потока.

Након изведених радова на санирању и изградњи на наведеним локацијама није било поновних плављења и оштећења у 2024.години.

9.2 Потенцијално угрожена насеља, пољопривредне површине и инфраструктурни објекти

Плавне површине у захвату Врбљанског и Веселићког потока, Подунавачке, Грачачке и Новоселске реке су већином пољопривреде обрадиве површине, некатегорисани и атарски путеви.

Врњачка и Липовачка река и Слатински поток плаве површине око 90 стамбених објеката, 20 пословно-привредних објеката, више путних и инфраструктурних објеката и пољопривредно земљиште.

Слатински поток плави домаћинства, пољопривредно земљиште и привредне објекте, у делу почев од кућа Стаменића, па до држаног пута Краљево – Крушевац и у зони канала државног пута у Штулцу.

Карта критичних места нештићених поплавних подручја на територији општине Врњачка Бања

10.ГОДИШЊИ ПРОГРАМ РАДОВА И ФИНАНСИРАЊЕ ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА

Ред. број	Насељено место	Назив водотока	Предлог радова на уређењу	Дужина деонице на којој ће се изводити радови у (км)	Процењена потребна финансијска средства у динарима	Рок извођења радова
1	КО Рсовци	Новоселска река (Ћелијска река)	Чишћење бујичне преграде Корисна висина 2,0м, 8,5 метара ширина око (муља и др. материјала 170м ³)	Од 1+370.00 до 1+390.00	266.752,00	мај-октобар
2	КО Рсовци	Новоселска река (Гочка река)	Чишћење бујичне преграде Корисна висина 3,0м, 8,0 метара ширина (муља и др. материјала око 240м ³)	Од 1+400.00 до 1+410.00	308.216,00	мај-октобар
3	КО Врњачка Бања Ко Руђинци	Врњачка Река	Чишћење Врњачке реке у потесу ушће у 3. Мораву до Војвођанске улице (сечење избојака, сакупљање и избацивање ван корита са превозом до 5 км)	6	1.362.874,00	мај-октобар
4	КО Штулац	Грбавски поток	Мост Штулац са саобраћајницом	(10,50 м x 6,5м) 0,01	12.585.756,00	мај-октобар
УКУПНО					14.523.598,00	

На територији општине Врњачка Бања у 2026.години биће изведени најнужнији редовни радови на превенцији и одржавању водотокова који угрожавају насељено место и објекте инфраструктуре (умањење ризика од катастрофа). Планирано је извођење радова на одржавању и чишћењу водотокова и то :Новоселска река, Подунавачка река, Грачачка река и Врњачка река горњи ток.

Приоритет финансирања активности биће на реализацији обнове оштећене инфраструктуре, која је настала у поплавама 2023. године и реализацији пројеката који се нису извели у 2025. години.

Планирана је израда потрпорног зида у делу Липовачког потока локација код моста.

Радови на Грбавском потоку (Мост Штулац са саобраћајницом) који су планирани под редним бројем 4. овог годишњег програма радова и за који постоји пројектна документација, биће условљени опредељеним средствима у буџету Министарства за јавна улагања.

Одлуком о буџету општине Врњачка Бања за 2026.год. („Сл.лист општине Врњачка Бања“, бр.28/25) планирана су средства у износу од 7.400.000,00 динара раздео 5., структура раздела 5.01.12.Смањење ризика од катастрофа и управљање ванредним ситуацијама, од чега се опредељују

средства из буџета општине за реализацију годишњег програма радова на умањењу ризика од поплава на водотоковима II реда на територији општине Врњачка Бања. Највећи део средстава од 4.000 000,00 динара је опредељен за текуће поправке и одржавање.

10.1.Извештај о степену реализације планираних радова годишњим програмом одбране од поплава у 2025. години

На територији општине Врњачка Бања у 2025.години изведени су најнужнији редовни радови на превенцији и одржавању водотокова који угрожавају насељено место и објекте инфраструктуре (умањење ризика од катастрофа). Реализација планираних радова годишњим програмом одбране од поплава у 2025.години извршена је са 40,00% планираних активности и то:

1. Очишћено је корито Врњачке реке у потесу ушће у 3.Мораву до Војвођанске улице у дужини око 6 км.
2. Изведени су радови на Врњачкој реци које је спровело ЈВП "Србијаводе", уређење корита Подунавачке реке, уређење Јелошничког потока изградњом пропуста и обалоутврда у вредности од 3.597.129,06 динара.
3. Такође, изведени су радови на изградњи потпорног зида у улици Цане Бабовић, које је спровела општина Врњачка Бања.

Радови који су били предвиђени годишњим програмом одбране од поплава за 2025.годину а нису остварени у потпуности су:

- радови на бујичним преградама Новоселске реке (чишћење од муља и другог материјала) и
 - радови на реконструкцији и изградњи моста са саобраћајницама на Грбавском потоку у Штулцу.
- Радови на чишћењу бујичних преграда од муља и других материјала под редним бројем 1 и 2 годишњег програма радова, врше се у зависности од нанете количине речног наноса, али се средства за ове активности планирају годишњим програмом због непредвидиве количине наноса која може бити бујицом нанесена.

Разлог за неостварење предвиђеног програма који се односи на изградњу моста и саобраћајнице у Штулцу који је на редном броју 4. годишњег програма радова за 2025.годину је неиспуњавање финансијског плана Министарства за јавна улагања. Извођење радова на мосту у Штулцу са саобраћајницом биће изведен уколико Канцеларија за јавна улагања буде определила средства у износу од 12.585.756,00. Из тог разлога реализација предметне активности преноси се за 2026.годину.

Радови који су изведени ван предвиђеног програма за 2024. годину, били су изнуђени причињеном штетом, коју је проузроковала ел. непогода- бујична поплава¹, када је проглашена ванредна ситуација и то:

1. Изграђени су потпорни зидови на територији општине Врњачка Бања, чија вредност радова износи 9.594.921,48 динара са ПДВ-ом. Изведени радови на изради потпорних зидова и обалоутврда на територији општине Врњачка Бања изведени су на следећим локацијама:
 - Мала река Рсавци потпорни зид у дужини од 25m;
 - Обалоутврда Јелошница дужине 30m;
 - Плочасти пропуст код Јефтића дужине 4m;
 - Пропуст код ЕПС-овог одмаралишта, улица IV краљевачки батаљон;
 - Потпорни зид у дужини од 32m и санасција обалоутврде у дужини од 120m, Грачац, локација код Ваљаревића;
 - Потпорни зид у дужини 10m, Дубоки поток, локација Прокић.
2. Подигнута је обалоутврда и саниран је пут који је оштећен на локацији код куће Марића на Јелошничком потоку.
3. Изведени су радови на чишћењу речних корита на Новослекој, Грачачкој и Подунавачкој реци и Јелошничком потоку у вредности од 3.598.800,00 динара.

¹ Због обилних кишних падавина 26.05.2023 на делу територије општине Врњачка Бања, као и 03.06.2023.године на целој територији општине Врњачка Бања, проглашена је ванредна ситуација због продирања воде у више стамбених и економских објеката, оштећења више путева, мостова и пропуста, као и због поплаве великих површина обрадивог пољопривредног земљишта.

Након изведених радова на санирању и изградњи на поменутим локацијама није било поновних плављења и оштећења.

11. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ ОПЕРАТИВНОГ ПЛАНА ЗА ОДБРАНУ ОД ПОПЛАВА НА ВОДОТОКОВИМА II РЕДА ЗА ПОДРУЧЈЕ ОПШТИНЕ ВРЊАЧКА БАЊА

1. Општински Оперативни - годишњи план за 2026.год. се примењује од дана усвајања.
2. Командант Штаба је задужен за имплементацију Оперативног плана.
3. Командант Штаба је дужан да у року од 30 дана од дана доношења Оперативног плана сачини план и програм рада Штаба за 2026.год. и да га достави Општинском већу и СО-е Врњачка Бања на верификацију. Предмет плана и програма рада Штаба за 2026.год.(као и сваку наредну) је:
 - а/ Реализација ургентних активности у надлежности Општине Врњачка Бања (дефинисани детаљним планом активности, радова и мера);
 - б/Ангажовање у обезбеђењу реализације ургентних активности, радова и мера у надлежности водопривреде;
 - ц/Оперативни послови; Едукација и упознавање са планом становништва, општинских комуналних служби и органа Управе;
4. Командант штаба о раду штаба квартално извештава Општинско веће у писменом облику, као и Скупштину општине Врњачка Бања;
5. За израду завршног извештаја Командант Штаба је дужан да обезбеди актуелни извештај Руководиоца тима за заштиту од поплава о стању водопривредних заштитних објеката на подручју општине;
6. Командант Штаба је дужан да организује припрему за израду Оперативног плана за наредну годину на основу одредби Општег плана за одбрану од поплава. Извор података за Оперативни план за наредну годину су нове информације помоћника и повереника са подручја, и Извештај Руководиоца тима за заштиту од поплава о стању водопривредних заштитних објеката на подручју општине.
7. Због потребе изградње аутопута Моравски коридор на деоници која пролази кроз територију општине Врњачка Бања, који се укршта са водотоцима 2. реда на територији општине, сачињен је посебан Оперативни план одбране од поплава за водотоке 2 реда за места укрштања са аутопутем од стране извођача радова на аутопуту Моравски коридор, компаније „Бехтел-ЕНКА УК Лимитед“ Огранак Београд, а за потребе изградње Моравског коридора- територија општине Врњачка Бања. Он садржи све неопходне информације и мере одбране од поплава, а у свему према Оперативном плану одбране од поплава на територији општине Врњачка Бања за воде II реда за 2024.годину, где су приказане локације укрштања, потребе привремених прелаза, спискови лица за контакт, механизације и локације на којима су распоређени у току рада и дежурства. Компаније Бехтел-Енка вршиће редовно праћење и упозорење, сарађиваће са локалном самоуправом, што ће представљати битне факторе превенције и спречавања поплава, као и ефикасне одбране од поплава.

12.ПРАВНИ ОСНОВ ЗА ИЗРАДУ, ДОНОШЕЊЕ И СПРОВОЂЕЊЕ ОПЕРАТИВНОГ ПЛАНА ОДБРАНЕ ОД ПОПЛАВА ОПШТИНЕ ВРЊАЧКА БАЊА ЗА 2025. ГОД.

Правни основ за израду, доношење и спровођење оперативног плана одбране од поплава за 2026.год. општине Врњачка Бања је:

1. члан 45 – став 2 и 3, члан 53 и члан 55. став 1,5,6 и 8. Закона о водама („Сл. гласник РС“ бр. 30/2010, 93/2012,101/2016, 95/2018 и 95/2018 др.закон)
2. Закон о обнови након елементарне и друге непогоде („Сл. гласник РС“ бр. 112/2015)
3. Наредба о утврђивању Оперативног плана одбране од поплава за 2026. годину ("Сл гласник РС", бр. 117/2025),
4. Закон о локалној самоуправи, члан 20, („Сл. гласник РС“ број 129/2007, 83/2014 – др закон, 101/2016 – др закон и 47/2018 и 111/2021-др.закон.),
5. Статут општине Врњачка Бања, члан 40 тачка 35, („Сл.лист општине Врњачка Бања“, бр.1/2021-пречишћен текст, 4/2021- испр, 14/2023 и 21/2025)
6. План одбране од бујичних поплава на територији општине Врњачка Бања института за водопривреду „Јарослав Черни“ АД-Завод за уређење сливова, март 2008.год.

7. Одлука о усвајању Плана одбране од бујичних поплава на територији општине Врњачка Бања 325-1/08 од 24.09.2008.год.
8. Одлука о одређивању овлашћених и оспособљених правних лица за заштиту и спасавање на територији општине Врњачка Бања („Сл.лист општине Врњачка Бања“, бр.15/11);
9. Одлука о измени одлуке о одређивању овлашћених и оспособљених правних лица за заштиту и спасавање на територији општине Врњачка Бања („Сл.лист општине Врњачка Бања“, бр.39/17) и
10. Одлука о буџету општине Врњачка Бања за 2026.год. („Сл.лист општине Врњачка Бања“, бр.28/25)

Оперативни план за одбрану од поплава доноси се у складу са чланом 55. став 5. Закона о водама („Сл. гласник РС“ бр. 30/2010, 93/2012,101/2016, 95/2018 и 95/2018 др.закон).Овим планом обухваћене су мере и радови на неуређеним водотоковима (на водама II реда) на којима не постоје објекти за заштиту од штетног дејства вода или делимично постоје. Реч је о речним токовима који су ван система редовне одбране од поплава које спроводи Јавно водопривредно предузеће "Србијаводе", а у надлежности су општине Врњачка Бања.

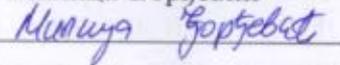
План је израђен на основу садржаја утврђеног чланом 55. став 6. Закона о водама.

На подручју општине Врњачка Бања, надлежност у одбрани од поплава спроводи ЈВП "Србијаводе", ВПС "Морава" Ниш, РЈ "Чачак" Чачак. Задужења ових предузећа у одбрани од поплава проистичу из уговора са ЈВП "Србијаводе" о одржавању заштитних објеката и спровођењу одбране од поплава на водотоковима са изграђеним заштитним објектима и о одржавању система за одводњавање и објеката у склопу ње. Улога људства, механизације и опреме водопривредних предузећа у одбрани од поплава дефинисана је годишњим Оперативним планом за одбрану од поплава Министарства пољопривреде, заштите животне средине – Републичке дирекције за воде, као и водопривредном техничком документацијом за одбрану од поплава.

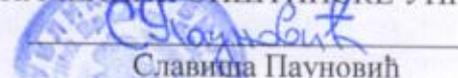
ОПШТИНСКА УПРАВА ОПШТИНЕ ВРЊАЧКА БАЊА
Број. 000244911 2026 08083 004 007 240 011 од 30.01.2026. године

ОБРАДИЛА:

Милица Ђорђевић

НАЧЕЛНИК ОПШТИНСКЕ УПРАВЕ

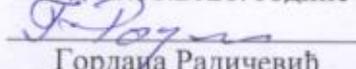

Славица Пауновић

За-НАЧЕЛНИК ОДЕЉЕЊА

По Овлашћењу Начелника Управе бр. 000281446 2026

Од 26.01.2026. године

Гордана Радичевић